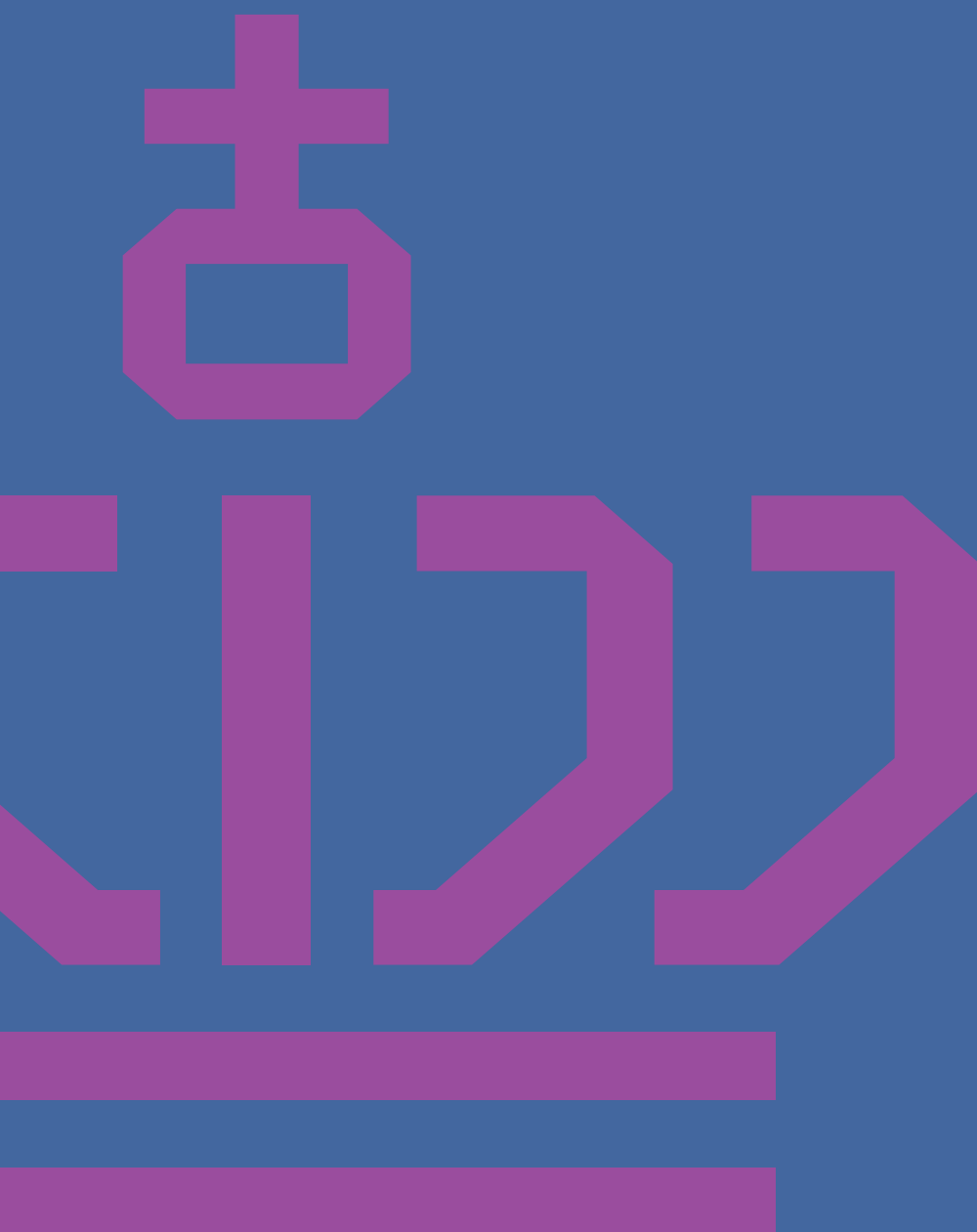

Årsberetning 2013

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Gennemgang af udvalgte konkrete straffesager fra 2013	7
Sanktioner i militære straffesager i 2013	9
Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov	11
Sanktioner for overtrædelse af straffeloven	22
Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven	226
Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning	28
Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme	31
Særlige undersøgelser i strafferetsplejens former	33
Efterforskning af sager i internationale missionsområder	34
Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger	41
Den militærjuridiske rådgiverordning i forsvaret og humanitær folkeret m.v.	42
Internationale aktiviteter i 2013	45
Hjemmeværnssager	46
Bilagsdel	53

ISBN 978-87-92431-08-0

Forord

Året 2013 bød på en stigning i antallet af sanktioner for grove pligtforsømmelser efter den militære straffelov. Omvendt er den faldende tendens i antallet af færdselsforseelser fortsat, og antallet af disse sanktioner er nu faldet så markant, at det har betydet et mindre fald i det samlede antal sanktioner på ca. 4 %. Der er ligeledes sket et mindre fald i antallet af nye straffesager. Dette indebærer samtidig, at en større andel af det samlede antal sager er mundet ud i retsforfølgning.

Stadig flere af sagerne afgøres af domstolene, der i beretningsåret blev forelagt godt en tredjedel af sanktionssagerne til afgørelse. Hovedparten af disse sager er afgjort med bøde, mens en snes sager har drejet sig om så alvorlige forhold, at der er idømt frihedsstraf.

Det har blandt andet været tilfældet med flere alvorlige sager om soldaters misbrug af forsvarets materiel og midler.

Navnlig to alvorlige sager om økonomisk kriminalitet var i fokus og lagde beslag på en ikke ubetydelig del af den militære anklagemyndigheds ressourcer.

Forsvarschefen indgav på baggrund af en kritisk revisionsrapport fra Forsvarsministeriets Interne Revision anmeldelse om en række kritisable forhold ved det danske element ved et NATO etablissement. Sagen er foreløbig endt med, at to officerer har vedtaget bøder for blandt andet ledelsessvigt, mens en regnskabsfører og dennes assistent er tiltalt for databedrageri.

Den anden sag drejede sig om omfattende uregelmæssigheder ved Forsvarets Sundhedstjeneste. Sagen drejede sig om en betroet – nu pensioneret – officers økonomiske kriminalitet til et beløb af godt 3 millioner kr. Den pågældende blev idømt en langvarig fængselsstraf, der af domsmændsretten blev gjort delvis betinget blandt andet som følge af alvorlige svigt i ledelsens tilsyn og kontrol med de foretagne disponeringer.

Sager om værnepligtiges ulovlige udeblivelse fra første mødedag ved forsvarets basisuddannelser har været støt stigende de senere år. Udviklingen er gået i retning af, at stadig flere sager har drejet sig om ulovlig udeblivelse i gentagelsestilfælde. Udviklingen har været særlig markant i 2013, hvor mere end halvdelen af de tiltalte tidligere er dømt for ulovlig udeblivelse. Flere endda i et sådant omfang, at de af domstolene er straffet med fængselsstraf.

Den militære anklagemyndighed undersøger årligt et antal sager, hvor forsvarets personel er kommet til skade i tjenesten. Det har også været tilfældet i beretningsåret, hvor der blandt andet er foretaget undersøgelse vedrørende en soldat, der blev dræbt i Afghanistan, tilskadekomst i forbindelse med anvendelse af en salutkanon og tilskadekomst under en såkaldt selvtillidsøvelse på en grundskole.

Der indkom i det forløbne år også anmeldelser om krænkende mandskabsbehandling og anvendelse af særlige "optagelsesritualer". To af sagerne verserede ved årets udgang.

Det har i tidligere beretninger være fremhævet, at en række af de undersøgte sager kan danne grundlag for at tilpasse forsvarets procedurer mv. Herved sikres det, at der i forsvaret oparbejdes rutiner, der indebærer, at den militære anklagemyndigheds afgørelser bruges fremadrettet som "lessons learned" og således nedbringer antallet af tilsvarende sager fremover.

Sagen om videofilmen om danske styrkers indsats i den såkaldte Operation Green Desert i Irak i november 2004 fandt ved årsskiftet sin afgørelse. Sagen måtte opgives, da hovedvidnet – en tidligere efterretningsofficer – trods pålæg fra landsretten om at afgive forklaring under tvang af ugentlige dagbøder afviste dette. Procesbevillingsnævnet afslog vidnets begæring om at få sagen prøvet ved Højesteret.

Sagen gav i øvrigt anledning til fremsættelse af et beslutningsforslag i Folketinget om etablering af en

særlig whistleblower-ordning i forsvaret. Forslaget blev dog forkastet. Derimod blev der i årets løb nedsat et bredt sammensat udvalg, der skal undersøge, om der er behov for nye tiltag for at styrke offentligt ansattes yringsfrihed og behovet for at indføre generelle regler for whistleblowers i Danmark.

Sagerne fra de internationale missionsområder har i beretningsåret navnlig været præget af sager om pligtforsømmelser i forbindelse med forskellige former for våbenhåndtering.

Højesteret traf i september afgørelse om ankespørgsmålet i den såkaldte "Dummebødesag" og besluttede at hjemvise sagen til behandling ved landsretten, hvor den nu afventer behandling.

På det mere administrative område er der ved årets udgang udsendt nye vejledende bødetakster for overtrædelse af militær straffelov, der indgår i et nyt samlet sanktionskatalog for behandling af militære straffesager. Bødetaksterne er generelt forhøjede henset til den almindelige løn- og prisudvikling og med henblik på at sikre, at bødeniveauet for overtrædelse af militær straffelov har et præventivt virke og er i overensstemmelse med bødeniveauet på sammenlignelige særlovsområder. Taksterne trådte i kraft den 1. januar 2014.

Der har i 2013 været sat særlig fokus på sagsbehandlingstiden i militære straffesager, fordi det er vigtigt for den militære anklagemyndighed, at de i sagerne involverede oplever, at sagerne behandles fagligt korrekt og inden for rimelig tid.

Der blev som led i forsvarsforliget for 2013-2017 foretaget en analyse om effektivisering af Auditørkorpset gennem sammenlægning af auditørkontorerne. Der blev ikke taget politisk stilling til anbefalingerne i konsulentrapporten i beretningsåret.

Den nu foreliggende Årsberetning 2013 er justeret i forhold til tidligere faglige afrapporteringer derhen, at beretningen fokuserer på de sager, der er behandlet i årets løb.

Den generelle beskrivelse af de rammer og grundlæggende principper, der gælder for den militære anklagemyndigheds opgaveløsning, fremgår derimod af et nyt hæfte om den militære retsplejeordning. Hæftet kan findes på den militære anklagemyndigheds hjemmeside.

København, marts 2014

Lars Stevnsborg
Generalauditør

Gennemgang af udvalgte konkrete straffesager fra 2013

Beretningen omfatter navnlig sager, der er mundt ud i en sanktion, men også eksempler på sager, der er afsluttet uden tiltale m.v. i beretningsåret.

En række af sagerne har karakter af indberetninger fra militære myndigheder på baggrund af særlige hændelser i forsvaret, herunder hændelser i missionsområder. Sagerne bliver screenet ved modtagelsen, og auditøren vurderer på baggrund af indberetningerne, om der er grundlag for at indlede efterforskning. Er dette ikke tilfældet, henlægges sagen i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 1.

Indledes der efterforskning, har denne efter retsplejelovens § 743 til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede og at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten.

Er der efter afslutningen af efterforskningen ikke grundlag for at rejse tiltale, afsluttes behandlingen af sagen efter retsplejelovens § 749, stk. 2. Hvis sigtelse er rejst under efterforskningen, afsluttes sagens behandling – efter retsplejelovens § 721.

Antallet af registrerede nye strafferetlige undersøgelser har i en årrække bl.a. været påvirket af indberetninger af såkaldte særlig hændelsesmeldinger fra forsvarets operative myndigheder. Som beskrevet i beretningen for 2011 har der været en dialog med forsvarets ledelse om en mere hensigtsmæssig form for inddragelse af Auditørkorpset i sager, der bør undersøges, således at vedkommende militære myndighed sender en formel anmeldelse eller anmodning om undersøgelse. Auditørerne har tillige haft fokus på registreringen af disse hændelsesmeldinger, således at der siden er sket en reduktion af antallet af registrerede nye sager hos auditørerne. Der kan herom henvises til de statistiske oplysninger i beretningens bilagsdel.

Eksempler på nye strafferetlige undersøgelser indledt i 2013

Stettin-sagen

(AUK 2012/001366, 2013/000825, 2013/000827, 2013/000828, 2013/001364, 2013/001842)

Forsvarskommandoen indgav i slutningen af november 2013 anmeldelse på baggrund af et revisionsnotat fra Forsvarsministeriets Interne Revision om en betydelig række kritisable forhold og uregelmæssigheder ved det danske element i Stettin, Polen.

Fem personer blev sigtet i sagen, der foreløbig er endt med, at to officerer har vedtaget bøder for blandt andet ledelsessvigt, mens en regnskabsfører og dennes assistent er tiltalt for databedrageri i en sag. Påtale mod den femte sigtede blev opgivet.

Sagen er nærmere beskrevet i afsnittet om øvrige sager udland og sager afsluttet uden tiltale.

Januar - anmeldelse i FSU-sagen

(AUK 2013/000056)

Forsvarets Sundhedstjeneste (FSU) indgav ultimo december 2012 anmeldelse af uregelmæssigheder i forbindelse med økonomiske disponeringer foretaget af en nu pensioneret major.

Den nu pensionerede major blev ved Retten i Roskildes dom af 16. december 2013 idømt 2 års fængsel, heraf 6 måneder ubetinget, for databedrageri, mandatsvig og tyveri m.v.

Sagen er nærmere beskrevet under afsnittet om sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Januar - dansk soldat dræbt af IED

(AUK 2013/000027)

En oversergent fra Jægerkorpset afgik ved døden natten mellem den 2. og 3. januar 2013, efter han havde deltaget i en operation i "Green Zone" vest for Musa Qala, Afghanistan. Oversergenten havde på taget af en ruin udløst en IED.

Sagen er nærmere beskrevet under afsnittet om særlige undersøgelser i strafferetsplejens former.

Februar – utilsigtet skudafgivelse

(AUK sag 2013/000362)

Hærens Operative Kommando indgav en anmeldelse i forbindelse med, at en overkonstabel i Camp Price i Afghanistan utilsigtet afgav skud med en signalpistol, hvorved en premierløjtnant blev ramt i nakken med brandsår til følge. Overkonstabelen er tiltalt for pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter militær straffelovs § 27, stk. 2, ved at have tilsidesat reglementet for signalpistol.

Sagen verserer.

Februar - anmeldelse om udtalelser vedrørende demontering af miner

(AUK sag 2013/000286)

Forsvarskommandoen anmodede medio februar 2013 om en vurdering af, hvorvidt en dansk officer havde begået noget strafbart i forbindelse med nogle udtalelser, som den pågældende skulle have fremsat i januar 2013 under et møde i Afghanistan med de lokale myndigheder. Auditøren indstillede efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2, da der ikke var formodning for, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, var begået.

Sagen er nærmere beskrevet under afsnittet om de internationale sager.

Juni - artillerist såret i forbindelse med ulykke med salut-kanon (Kronborg-sagen)

(AUJ sag 2013/001034) (AUK sag 2013/002282)

I forbindelse med affyring af kanonsalut afgik en krudtladning utilsigtet, hvorved en soldat pådrog sig forbrændinger og læsioner som følge af et fald fra en af bastionerne på Kronborg slot.

Sagen verserer og er nærmere omtalt under afsnittet om særlige undersøgelser strafferetsplejens former.

Juni - anmeldelse om krænkende adfærd ved Gardehusarregimentet

(AUK sag 2013/001149)

En tidligere værnepligtig ved Gardehusarregimentet skrev den 18. juni 2013 til Forsvarschefen for at henlede opmærksomheden på en række forhold og episoder i forbindelse med værnepligts-tjenesten, herunder krænkende adfærd fra befalingsmændenes side. Auditøren indstillede den 29. august 2013 efterforskningen i sagen, da der ikke var en rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået.

Sagen er nærmere omtalt under afsnittet om sager afsluttet uden tiltale.

Oktober - anmeldelse af krænkende adfærd ved Sergentskolen i Sønderborg

(AUJ 2013/001906 + 2153)

Chefen for Sergentskolen i Sønderborg indgav anmeldelse efter henvendelse fra en sergent om muligt grænseoverskridende ritualer i forbindelse med en afslutningsfest for nyudnævnte sergenter ved Hærens Sergentskole i Sønderborg.

En oversergent er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 232 og militær straffelov § 18 for ved uterligt forhold at have krænkede underordnet personel og ved i forbindelse med et afslutningsarrangement at have opfordret til og iværksat et ritual med til dels krænkende og seksuelt indhold.

Sagen verserer.

December - anonym henvendelse vedrørende krænkende adfærd ved Gardehusarregimentet

(AUK 2013/002215)

Auditøren modtog i december 2013 en anonym henvendelse med 27 punkter om "umenneskelige og ulovlige aktiviteter" ved mandskabsbehandling samt episoder vedrørende overordnede og sideordnede adfærd/handlinger, som anmelder angiveligt har bevidnet under aftjening af værnepligt ved Gardehusarregimentet.

Sagen verserer.

Sanktioner i militære straffesager i 2013

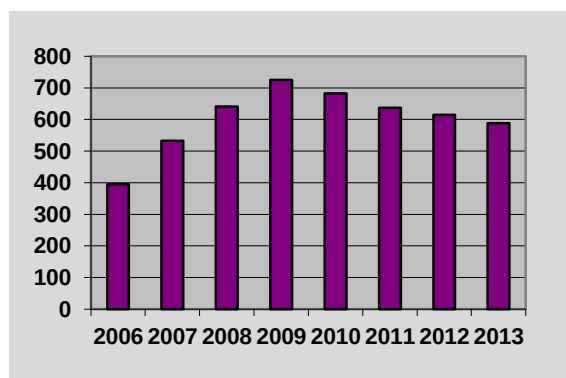

Fig. 1. Udviklingen i det samlede antal sanktioner i militære straffesager fra 2006-2013.

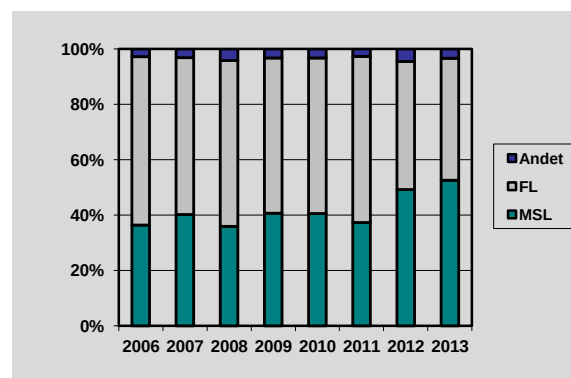

Fig. 2. Procentuel fordeling af overtrædelser af henholdsvis militær straffeflov, færdselslov og anden lovgivning 2006-2013.

Årets nøgletal

Der blev i 2013 oprettet 1.061 nye straffesager. Antallet af nye strafferetlige undersøgelser er reduceret med knap 14 % i forhold til 2012, hvor der blev indledt 1.236 nye undersøgelser.

589 sager medførte strafforfølgning og en sanktion, hvilket samlet set indebærer et mindre fald i antallet af sanktioner på ca. 4 % i forhold til 2012.

Den faldende tendens i antallet af sanktioner for færdselsforseelser de senere år er fortsat, og der er således registreret et markant fald i antallet af sanktioner for overtrædelse af færdselsloven de seneste to år, således at tallet nu ligger på niveau med 2006. Derimod er der registreret en fortsat stigning i antallet af sanktioner for overtrædelse af militær straffeflov, hvor antallet af sanktioner nu er det højeste siden lovreformen i 2006.

Også andelen af sager, der afgøres ved domstolene, er fortsat stigende. I beretningsåret er 36 % af sagerne afgjort indenretligt mod 27 % i 2012 og 18 % i 2011.

Antallet af frifindelser er fortsat marginalt. Der var i 2013 en enkelt frifindelse i en færdselssag.

Nøgletallene fremgår af beretningens bilagsdel.

Udviklingen i de militære straffesager

To tredjedel af overtrædelserne af militær straffeflov drejer sig om ulovlig udeblivelse. Her har der været en negativ udvikling i antallet af sanktioner, der er steget med ca. 45 % de sidste tre år – fra 138 til 200 sanktioner. Stigningen vedrører værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag ved forsvarets basisuddannelser. Et stadigt stigende antal af disse sager vedrører værnepligtiges gentagne udeblivelse (recidiv) fra tjenesten.

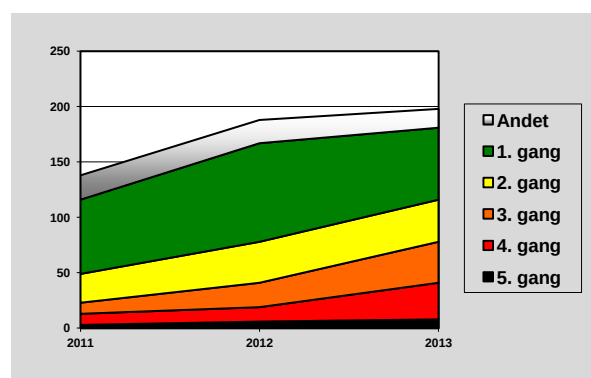

Fig. 3. Sager om værnepligtiges udeblivelse fra basisuddannelserne 2011-2013.

Som det fremgår af grafen oven for var der i 2011 tale om recidiv i cirka en tredjedel af sagerne. Dette tal er nu næsten fordoblet, således at knap 60 % af sagerne vedrører gentagen udeblivelse. I 40 % af sagerne var der endog tale om

udeblivelse mindst tredjegangstilfælde, og otte værnepligtige blev af domstolene idømt fængselsstraf for udeblivelse i femte, sjette og syvendegangstilfælde.

Sanktioner

Der blev idømt fængselsstraf i 20 sager. Disse sager vedrørte blandt andet udeblivelse fra værnepligtstjenesten i gentagelsestilfælde, økonomisk kriminalitet og brugstyveri af motorkøretøj, og den samlede strafmasse er som følge af en række alvorligere straffesager steget i forhold til året før.

De øvrige sager blev afgjort udenretligt med bøvededtagelse og enkelte sager med tiltalefrafald.

Eksempler på konkrete sager

I de følgende afsnit beskrives en række af de sager, den militære anklagemyndighed har behandlet i beretningsåret 2013. Beskrivelsen har til formål at give et overblik over praksis i militære straffesager og at illustrere de militære pligter med konkrete eksempler på sanktioner for tilsidesættelse af militære pligter, der kan sanktioneres strafferetligt.

Sager, der indeholder flere forhold, er rubriceret under hovedforholdet.

Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Indledning

Neden for følger en gennemgang af bestemmelserne i militær straffelov samt relevante eksempler på overtrædelser af disse i 2013. Gennemgangen følger systematikken i militær straffelovs specielle del.

De hyppigste overtrædelser af *militær straffelov* er fortsat sager om grov udeblivelse fra tjenesten efter § 25, grov pligtforsømmelse efter § 27 og misbrug af rusmidler efter §§ 20-22. Fordelingen af sanktionerne fremgår af tabel 4 i bilagsdelen.

Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov i 2013 har været udmålt efter generalauditørens bødekatolog (Generalauditør Meddelelse (GM) 7/2007), hvori der er fastsat vejledende minimumstakster for bøder for overtrædelser af militær straffelov.

Pr. 1. januar 2014 træder GM 2/2013 om strafpåstande i sager om overtrædelse af militær straffelov m.v. i kraft. Meddelelsen indeholder en generel forhøjelse af bødetaksterne for almindeligt forekommende overtrædelser af militær straffelov henset til den almindelige løn- og prisudvikling, samt med henblik på at sikre at bødeniveauet har et præventivt virke og er i overensstemmelse med sammenlignelige særlovsområder inden for den civile anklagemyndigheds område.

Meddelelsen er tilgængelig på Auditørkorpsets hjemmeside www.fauk.dk.

Der var i 2013 i alt 310 sager, som sanktioneredes efter den militære straffelov, hvilket er det højeste antal siden lovreformen i 2006 og svarer til lidt over halvdelen af samtlige sanktioner.

De enkelte sager rummer ofte flere elementer. Hovedforholdet kan således være rubriceret under militær straffelovs § 11, men samme sag kan tillige rumme forhold om overtrædelse af militær straffelovs § 13, respektstridighed eller § 27, grov pligtforsømmelse.

Pligter som underordnet (§§ 11-13)

§ 11. Den, der undlader at efterkomme en tjenstlig ordre fra en overordnet eller vagt, eller som efterkommer ordren på klart utilfredsstillende måde, straffes i grove tilfælde for ulydighed med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Straffen kan ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år, når ulydigheden er af særlig grov karakter, navnlig når den har medført betydelig skade eller fare eller har været egnet til at svække lydigheden hos andre tilstedeværende. Er ulydigheden forbundet med vold mod overordnet eller vagt, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

§ 12. Udviser flere i forening forsætligt ulydighed, eller bruger de magt, vold eller trussel om vold mod overordnet eller vagt, straffes de for mytteri med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Under væbnet konflikt kan straffen stige til fængsel på livstid.

§ 13. Den, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en foranstående eller vagt, straffes for respektstridig opførsel med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Militær straffelov §§ 11-13 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af underordnet personels særlige pligter om at adlyde en (lovlig) given ordre og respekten for overordnede.

Der er i beretningsåret ikke truffet afgørelse om sanktioner for overtrædelse af §§ 11 og 12.

I 2013 har der imidlertid været tre sager om respektstridig adfærd efter § 13.

Minimumsbødetaksten for respektstridig opførsel efter GM 7/2007 er 1.250 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Eksempel 1 – krænkende opførsel over for kvindelig sergent

Retten i Hillerøds dom af 17. december 2013 (AUK sag 2013/001959)

En konstabel vedtog en bøde på 1.250 kr. for i et skriftligt evalueringsskema efter et sygehjælperkursus at have anført følgende om en kvindelig underviser med rang af sergent: "Stram kost, der virker nærig med fissen", hvilket var egnet til at virke groft krænkende.

Eksempel 2 – gentagne tilfælde af respektstridig opførsel

(AUJ sag 2013/000320 m.fl.)

En mandlig værnepligtig vedtog en bøde på 4.500 kr. for i løbet af en uge ved tre episoder med groft sprogbrug herunder meget nedladende og personlige udsagn groft at have krænkede en kvindelig seniorsergent, en premierløjtnant og i et tilfælde både en oversergent samt en sergent. Ved sidste hændelse blev der ved vurderingen af strafværdigheden taget hensyn til, at den menige blev udsat for fysisk magtanvendelse, der dog måtte vurderes som berettiget. Det blev omvendt anset som en skærpende omstændighed, at der var tale om tre grove forhold inden for en uge.

Eksempel 3 – krænkelse af overordnede

(AUJ sag 2013/001675)

En overkonstabel vedtog en bøde på 1.500 kr. for at have krænkede en sergent, idet han i overværelse af flere personer, såvel sideordnede som overordnede, udtalte "Du må simpelt hen tage dig sammen, du har ikke styr på en skid, det kan ikke passe, at du ikke kan finde ud af dit arbejde" eller lignende, ligesom han efterfølgende i kompagnibygningen i to omgange overfor samme sergent

fremsatte udtalelser som "du har ikke styr på en skid, du må se at få styr på alt" eller lignende.

Pligter som overordnet og sideordnet m.v. (§§ 15-19)

§ 15. Den overordnede, som forsætligt ved forskelsbehandling, chikane eller på tilsvarende måde forfølger en eller flere underordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 16. Den foranstående, der fra efterstående uberettiget modtager gave, pengelån eller anden fordel, straffes for misbrug af stilling med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

§ 17. Den overordnede, der forsætligt undlader at gribe ind over for en underordneds krænkende behandling af dennes underordnede eller sideordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 18. Den overordnede, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en underordnet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 19. Den, der udsætter en sideordnet for særlig krænkende behandling, herunder for nedværdigende ritualer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Militær straffelovs §§ 15-19 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af de særlige pligter som overordnet og sideordnet personel. Der er primært tale om pligten til at behandle underordnet personel ordentligt, stillingsmisbrug, krænkelse af underordnet og pligten til at gribe ind ved overgreb begået af overordnet personel eller mod sideordnede (ritualer og lignende).

Minimumsbødetaksten efter GM 7/2007 er 1.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Der er ikke truffet afgørelse om sanktioner for overtrædelse af bestemmelserne i militær straffelov §§ 15-17. Der var i beretningsåret en sag om krænkelse af en underordnet efter § 18 samt en sag om krænkelse af sideordnet efter § 19.

Sag 1 – krænkelse af underordnet efter § 18

Retten i Næstveds dom af 5. februar 2013
(AUK sag 2012/001548)

En oversergent blev idømt en bøde på 1.500 kr. for groft at have krænkelse en kvindelig værnepligtig, ved, i forbindelse med en tilrettevisning af den værnepligtige for ikke at have efterkommet en ordre om at marchere "indtrådt", at have grebet så hårdt fat i hendes venstre overarm, at det efterlod tre blå mærker.

Sag 2 - krænkelse af sideordnet efter § 19

(AUJ sag 2013/001291)

En værnepligtig vedtog en bøde på 3.000 kr. for i en periode på ca. to måneder under sin militærtjeneste på et af søværnets skibe at have tilegnet sig i alt 26 par dametrusser fra to kvindelige værnepligtige, hvilket var egnet til at krænke de pågældende.

Rusmidler m.v.

Beruselse m.v. i forbindelse med tjenesten (§ 20)

§ 20. Den, der ved indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer, opstemmende eller bedøvende midler eller på lignende måde har bragt sig i en tilstand, hvor vedkommende ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Militær straffelov §§ 20-23 regulerer strafansvaret for misbrug af rusmidler, beruselse i forbindelse med tjenesten, omgang med euforiserende stoffer m.v. Sager af denne karakter er særligt kvalificerede og kan ikke behandles som disciplinarsager. Efter GM 7/2007 er minimumsbødetaksten 2.000 kr. Er forseelsen begået under vagttjeneste og lignende, udmåles en bøde på 3.000 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Den typiske § 20-situation opstår, når en soldat konstateres så beruset, at han ikke kan vågne, går vaklende, taler snøvlende og usammenhængende og lignende. Gerningsindholdet er opfyldt, når pågældende ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde. Der tages derfor kun sjældent blodprøve i denne type sager.

Der har i 2013 været 27 tilfælde af denne karakter. 16 af disse sager drejede sig om overtrædelse af militær straffelovs § 20 om påvirkethed i tjenesten og vedrørte alkoholindtagelse.

Eksempel 1 – beruselse i forbindelse med tjeneste på skydebane

(AUK sag 2013/001612)

En kvindelig værnepligtig vedtog en bøde på 2.000 kr. for efter alkoholindtagelse at være mødt til tjeneste i en tilstand, hvor det ikke var fuldt forsvarligt at lade hende deltage i skarpskydning.

Eksempel 2 – beruselse i forbindelse med vagttjeneste

Retten i Viborgs dom af 21. august 2013

(AUK sag 2013/000844)

En garder fra Vagtkompagniet vedtog en bøde på 3.000 kr. for efter alkoholindtagelse at være mødt til tjeneste i en tilstand, hvor han ikke kunne varetage sin vagt på fuldt forsvarlig måde.

Eksempel 3 – beruselse i forbindelse med tjeneste på køreskole

(AUK sag 2012/002191)

En værnepligtig vedtog en bøde på 2.500 kr. for efter alkoholindtagelse at være mødt på Forsva-

rets Centralkøreskole i en tilstand, hvor han ikke kunne varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde. Da det endvidere fremgår af de blivende bestemmelser for Forsvarets køreskoler, at promillegrænsen under køreskoleophold er 0,0, omfattede bøden såvel § 20 som grov pligtforsømmelse efter § 27, stk. 1.

Overtrædelse af promillebekendtgørelsen (§ 21)

§ 21. Forsvarsministeren kan fastsætte bestemmelser om promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret, navnlig når sikkerhedsmæssige forhold kan begrunde det. Forsvarsministeren kan herunder bemyndige militære myndigheder til at fastsætte promillegrænser i særlige situationer. Overtrædelse af sådanne promillegrænser straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Ved bekendtgørelse nr. 220 af 20. marts 2009 er der i medfør af den militære retsplejelovs § 21 fastsat promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret.

Minimumsbødetaksten er efter GM 7/2007 1.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder, eksempelvis hvis overtrædelsen sker i forbindelse med vagttjeneste.

I 2013 var der ingen sager om overtrædelse af promillebekendtgørelsen.

Besiddelse eller indtagelse af euforiserende stoffer i tjenesten eller på militært område (§ 22)

§ 22. Den, der i tjenesten eller på militært område er i besiddelse af euforiserende stoffer, jf. lov om euforiserende

stoffer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Det samme gælder den, der indtager sådanne stoffer i tjenesten eller på militært område.

Bødetaksten følger taksten i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2006 (med senere rettelser) om sanktionspåstande m.v. i narkotikasager.

Det vil i udgangspunktet sige, at bødeniveauet for besiddelse af hash og lignende stoffer til eget forbrug er på mindst 2.000 kr., og at bøder for besiddelse af særligt farlige eller skadelige stoffer – f.eks. heroin, kokain, amfetamin og ecstasy – til eget forbrug er på mindst 3.000 kr. Bøderne forhøjes med 50 % i andengangstilfælde og 100 % ved senere gentagelsestilfælde.

Der var i beretningsåret otte sager vedrørende narkotikabesiddelse m.v. efter § 22. Det er en lille stigning i forhold til 2012, hvor der var seks sager om narkotikabesiddelse.

Eksempel 1 – besiddelse af en hashjoint

Retten i Glostrups dom af 14. februar 2013 (AUK sag 2012/002032)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 2.000 kr. for på en kaserne at have været i besiddelse af en hashjoint.

Eksempel 2 – besiddelse af morfinpiller

(AUK sag 2013/000406)

En værnepligtig vedtog en bøde på 12.000 kr. for overtrædelse af MSL § 22, jf. lov om euforiserende stoffer, idet han var i besiddelse af 74 ½ morfinpiller (ej lægeordineret) på et kaserneområde. Rigsadvokatens bødetakster (RM6/2006) går kun op til 49 piller (med bødepåstand på 8.000 kr.), hvorefter der som udgangspunkt påstås frihedsstraf. Idet der ikke var indikationer for videreoverdragelseshensigt, fandtes det forsvarligt at forelægge den værnepligtige en forhøjet bøde.

Eksempel 3 – besiddelse af "FANTASY"

(AUJ sag 2013/000349)

En værnepligtig vedtog en bøde på 3.000 kr. for i forbindelse med et hjemsendelsesarrangement på det militære tjenestested at have været i besiddelse af ca. 26 ml "FANTASY", som han forinden havde købt i byen. Stoffet var af Retsmedicinsk Institut henført til bekendtgørelsen om euforiserende stoffer, liste B, nr. 89.

Ordensforstyrrelser (§ 23)

§ 23. Den, der forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i § 20 nævnte årsager, og som gennem sin påklædning el. lign. klart viser at høre til forsvaret, straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der i forbindelse med tjeneste i udlandet forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i stk. 1 nævnte årsager, straffes med bøde. Under særlig skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 1 år.

Minimumsbødetaksten er efter GM 7/2007 750 kr. for offentlig uorden og synlig beruselse i Danmark og 1.500 kr. for offentlig uorden og beruselse i udlandet. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Der er tre sager om forstyrrelse af den offentlige orden i internationale operationer. Der henvises til afsnittet herom.

Andre pligtforsømmelser (§§ 24-27 a)

Militær straffelov §§ 24-27 omfatter strafansvaret for tilsidesættelse af andre pligtforsømmelser end

de ovenfor beskrevne i form af vagtforseelse (§ 24), ulovlig udeblivelse (§ 25), militært hærværk (§ 26) og øvrig grov pligtforsømmelse (§ 27).

Der har inden for denne gruppe været 278 sager, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år, hvor særligt sager om ulovlig udeblivelse efter § 25 (200 sager) er mest dominerende.

Vagtforseelse (§ 24)

§ 24. Den, der groft tilsidesætter sine pligter som vagt, straffes for vagtforseelse med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 3 år, når forholdet er af særlig grov karakter, navnlig når det har medført betydelig skade eller fare eller har givet anledning til, at der er begået en forbrydelse.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

Der kan straffes for en vagtforseelse, når vagten er tiltrådt.

Minimumsbødetaksten er efter GM 7/2007 1.500 kr. Bøden forhøjes, når der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. fordi området, hvor der holdes vagt, er genstand for en skydeøvelse eller er beliggende i et missionsområde, der jævnligt bliver udsat for beskydning.

Der blev i 2013 afgjort to sager om vagtforseelser efter § 24.

Sag 1 – inspektionshavendes vagtforseelse (AUK sag 2012/001740)

En oversergent vedtog en bøde på 2.500 kr. for groft at have tilsidesat sine forpligtelser som vagt (inspektionshavende), idet han ikke foretog den påkrævede personlige inspektion af vagten, men i stedet kontaktede vagtkommandøren telefonisk

og beordrede vedkommende til at skrive, at inspektionen var foretaget.

Sag 2 – vagtforseelse ved ammunitionskræretøj

Retten i Odenses dom af 4. januar 2013

(AUK sag 2012/002514)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 1.500 for at have sovet under vagttjeneste ved et ammunitionskræretøj i Jægerspris skydeterræn.

Grov udeblivelse (§ 25)

§ 25. Den, der uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet eller udebliver fra tjenesten, straffes i grove tilfælde for udeblivelse med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der forsætligt unddrager sig tjeneste ved at påføre sig sygdom eller legemsskade, foregive sygdom eller benytte andre midler, der er beregnet på at vildlede myndighederne.

Stk. 3. Ved forsætlig udeblivelse kan straffen stige til fængsel i 3 år, når udeblivelsen er af særlig grov karakter, navnlig når gerningsmanden må antages at have til hensigt at udeblive permanent, eller når udeblivelsen har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 4. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 og 2 stige til fængsel i 10 år.

Grov udeblivelse efter militær straffelov § 25 var med 200 sanktioner i 2013 den hyppigst forekommende overtrædelser af den militære straffelov. I 2012 var der 189 sager om overtrædelse af denne bestemmelse. De fleste sager blev afgjort med bødestraf. I alt blev 43 sager afgjort ved udenretlig bødevedtagelse, og 147 sager afgjort ved dom, heraf 7 sager med ubetinget fængselsstraf og en sag med betinget fængsel. Der blev endvidere givet tiltalefrafald i 10 sager, hovedsageligt fordi den værnepligtige efter en fornyet

session var erklæret for varigt uegnet til militærtjeneste.

Langt størstedelen af sagerne drejer sig om værnepligtiges udeblivelse fra *første mødedag* ved Hærens, Søværnets eller Flyvevåbnets Basis Uddannelse, og de øvrige sager vedrører anden udeblivelse.

Værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag

Sanktionen er bøde, der stiger ved gentagelse. Bøderne følger niveauet for civile værnepligtige, der er fastlagt i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2009 om Strafpåstande mv. i sager vedrørende overtrædelse af værnepligtsloven, beredskabsloven samt lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde. Ved gentagelser ud over fire gange kan frihedsstraf idømmes.

Sanktionsskalaen for ulovligt fravær ved første mødedag er således:

1. gang 1.200 kr.
2. gang 1.700 kr.
3. gang 2.100 kr.
4. gang 2.800 kr.
5. gang fængsel.

Er der flere forhold til samtidig pådømmelse i forbindelse med en påstand om bødestraf, anvendes der efter praksis absolut kumulation, således at bøderne lægges sammen.

For så vidt angår strafpositionen i sager om 5. gangs udeblivelse, kan det af praksis udledes, at en 5. gangs udeblivelse som udgangspunkt straffes med 14 dages ubetinget fængsel. Såfremt der er flere forhold til samtidig pådømmelse, anvendes modereret kumulation (typisk 20 dages fængsel for to 5. gangs udeblivelser til samtidig pådømmelse). Derefter stiger straffniveauet.

Sagerne vedrørende udeblivelse fra første mødedag anmeldes til vedkommende auditør af Værnepligtselementet ved Forsvarets Rekruttering

(under Forsvarets Personeltjeneste), som modtager besked fra de militære enheder om udeblivelse fra værnepligtstjenesten.

Eksempel 1 – 5. gangs udeblivelse fra 1. mødedag

Retten i Glostrups dom af 29. oktober 2013

(AUK sag 2013/001084)

En værnepligtig blev idømt 14 dages fængsel (5. gangstilfælde) for at være udeblevet fra første mødedag af Hærens Basis Uddannelse.

Eksempel 2 – betinget fængsel for 5. gangs udeblivelse

Retten i Aalborgs dom af 17. oktober 2013

(AUJ sag 2013/001460)

En 28-årig værnepligtig blev idømt 14 dages betinget fængsel for at være udeblevet fra værnepligtstjeneste på første indkaldelsesdag. Da tiltalte havde gode personlige forhold og ønskede at af tjene sin værnepligt ved næste indkaldelse og da udeblivelsen skyldtes undskyldende omstændigheder, fandt retten tilstrækkeligt grundlag for undtagelsesvis at gøre straffen betinget.

Anden udeblivelse

Andre – men færre sager – drejer sig om udeblivelse under militærtjeneste, hvor mere end 10 tjenstedages fravær anses som groft fravær og dermed en straffesag. Sanktionen er i disse sager bøde. Såfremt der er tale om en værnepligtig, bliver den pågældende som hovedregel hjemsendt med henblik på genindkaldelse til afvikling af ny militærtjeneste. Sager om fravær af kortere varighed afgøres som udgangspunkt med disciplinarmiddel.

Minimumsbøden for ulovligt fravær efter 1. mødedag i mere end 10 tjenstedage er 2.000 kr.

Eksempel 1 – udeblivelse fra øvelse

Retten i Aalborgs dom af 2. oktober 2013

(AUJ sag 2012/002290)

En 27-årig sergent blev idømt en bøde på 1.500 kr. for under en øvelse, at have forladt det designerede øvelsesområde sammen med en yngre of-

ficer og være gået på værtshus. Der var ikke tilstrækkeligt grundlag for at henføre forholdet til § 11 om ulydighed, ligesom retten ikke fandt grundlag for at behandle sagen efter militær disciplinarlov.

Officeren vedtog udenretligt en bøde af samme størrelse.

Eksempel 2 – udeblivelse i mere end 10 tjenstedage

Retten i Næstveds dom af 10. januar 2013

(AUK sag 2012/000318)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 2.000 kr. for at være udeblevet fra værnepligtstjeneste ved Den Kongelige Livgarde i mere end 10 tjenstedage.

Militært hærværk (§ 26)

§ 26. Den, der bevirker, at ting, der tilhører det militære forsvar, bortkommer, ødelægges eller beskadiges, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.
Stk. 2. Ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 kan straffen under særlig skærpende omstændigheder stige til fængsel i 6 år.

Sanktionspåstanden følger Rigsadvokatens Meddelelse 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven. Udgangspunktet er her, at hærværk efter straffelovens § 291, stk. 1, straffes med bøde, hvis skaden ikke overstiger en værdi på 15.000 kr. Derefter er udgangspunktet en påstand om frihedsstraf.

Sager om militært hærværk efter militær straffelovs § 26 forekommer relativt sjældent. Der har været tre sager i 2013, hvoraf to er afgjort med bøde og én med tiltalefrafald.

Eksempel 1 – hærværk på vagttaske

(AUK sag 2013/000584)

En garder fra Vagtkompagniet vedtog en bøde på 900 kr. for at have påført sin vagttaske autolak fra spraydåse, hvorved tasken til en værdi af ca. 1.800 kr. blev ødelagt.

Eksempel 2 – hærværk på materiel

(AUJ sag 2013/002013)

En konstabel blev meddelt tiltalefrafald for at have opskåret et kanonslag ("blå lyn") i øvelsesterræn, hældt krudtet ud på jorden og antændt dette, hvorved han pådrog sig 2. og 3. grads forbrændinger på den ene hånd. Begrundelsen for det meddelte tiltalefrafald var pågældendes egen alvorlige tilskadekomst.

Andre pligtforsømmelser (§ 27)

§ 27. Den, der i øvrigt groft tilsidesætter sine pligter i tjenesten, straffes for pligtforsømmelse med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 1 år, når pligtforsømmelsen er af særlig grov karakter, eller når den har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år.

Militær straffelov § 27 omfatter strafansvaret for pligtforsømmelse, der ikke kan henføres under andre bestemmelser i militær straffelov om tilsidesættelse af militære pligter. Bestemmelsen anvendes endvidere ved grov overtrædelse af tjenestebestemmelser i forsvaret. Sagerne er af meget forskelligartet karakter.

Efter GM 7/2007 er minimumsbødetaksten 1.000 kr. for groft uagtsomt forhold og 1.500 kr. for forsætligt forhold. Bøden hæves under skærpende omstændigheder.

Generalauditørens vejledning af juni 2007 om afgrænsningen mellem militær straffelov og militær

disciplinarlov indeholder en liste over eksempler på pligtforsømmelser, der behandles efter militær straffelov § 27.

I beretningsåret har der i alt været 73 sager. Heraf vedrørte de 50 de udsendte styrker. Der kan herom henvises til afsnittet om sager fra de internationale missionsområder nedenfor.

Sanktionsmæssigt er 69 af sagerne er afgjort med bødestraf og fire med tiltalefrafald.

Bestemmelsen i § 27 kan endvidere anvendes i sammenstød med andre bestemmelser i militær straffelov og anden lovgivning, når pligtforsømmelsen kan "tillægges selvstændig betydning", jf. Østre Landsrets dom af 9. marts 2007 (8. afd.nr. S-3321-06). Eventuelle grænsetilfælde imellem bødeområdet og området for frihedsstraf prøves ved domstolene.

1. Utilsigtet skudafgivelse

Eksempel 1 – uden andre personer i nærheden

(AUJ sag 2013/000507)

En overkonstabel vedtog en bøde på 2.000 kr. for, under betjening af vagtpistolen, at have afgivet et utilsigtet skud, der ramte bunden af en reol i vagtstuen.

Eksempel 2 – med andre personer i lokalet

(AUK sag 2013/000292)

En marinespecialist vedtog en bøde på 3.000 kr. for at have fejlbetjent sin pistol, hvorved han afgav et utilsigtet skud inde i vagtstuen, hvor to andre personer befandt sig.

Eksempel 3 – på øvelsesområde med personskaade til følge

(AUJ sag 2013/000743)

En sergent vedtog en bøde på 3.000 kr. for, under en øvelse i bykamp med løs ammunition, ikke at have ført tilstrækkelig kontrol med den ammunition han tog fra en såkaldt slumpkasse til at oplade sit magasin. Som følge heraf afskød han sin løs-

skydningsforstærker og efterfølgende flere skarpe skud, hvilket medførte, at en øvelsesdeltager blev ramt i benet af fragmenter.

På baggrund af denne konkrete hændelse er ansvaret for håndteringen af ammunition blevet indskærpet i de relevante bestemmelser, jf. Hærens Kampskoles "Lessons Update" af 10. oktober 2013.

2. Soldaters omgang med skydevåben, ammunition og blankvåben

Der har i beretningsåret været en række sager om uforsvarlig opbevaring af håndvåben, der er blevet efterladt uden opsyn i motionsrum, toiletter og telte i missionsområderne, hvorfor der henvises til afsnittet om internationale sager nedenfor.

Eksempel 1 – efterladt våben i køretøj

Retten i Hjørrings dom af 17. maj 2013
(AUK sag 2013/000397)

En konstabelev blev idømt en bøde på 1.000 kr. for at have efterladt sit gevær, der var opladt med skarp ammunition, frit tilgængeligt og uden opsyn i et køretøj.

Eksempel 2 – undladt at aflevere ammunition

Retten i Randers dom af 11. april 2013
(AUK sag 2012/001897)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 1.000 kr. for, i en bygning på en kaserne, uberettiget at have været i besiddelse af 109 stk. løse patroner samt et antal afskudte hylstre til forskellige patroner.

Eksempel 3 – efterladt stor mængde ammunition

(AUJ sag 2013/000928)

En seniorsergent vedtog en bøde på 2.000 kr. for at have efterladt ca. 8.000 stk. håndvåbenammunition på sit værelse på kasernen uden opsyn.

3. Kaserneuorden

Eksempel

(AUK sager 2013/001341 og -1342)

To gardere vedtog bøder på 1.500 kr. for, efter en bytur, at have løbet nøgne rundt på Amalienborg Slotsplads, hvorved de udviste en adfærd, der var egnet at forstyrre den offentlige orden og true disciplinen ved Vagtkompagniet.

4. Misbrug af forswarets køretøjer til privat kørsel

Forsvarskommandoen har ved skrivelse af 3. oktober 2013 fremhævet reglerne for anvendelse af Forsvarets køretøjer, hvoraf blandt andet fremgår, at tjenestekøretøjer alene må anvendes til tjenestelaterede formål godkendt af nærmeste chef. Det er chefens ansvar at anvendelse sker i overensstemmelse med gældende regler.

Der har i beretningsåret alene været et enkelt tilfælde om misbrug af forswarets køretøjer, der er blevet straffet efter militær straffelovs § 27, og fire mere alvorlige tilfælde der er blevet straffet efter straffelovens § 293 a om brugstyveri.

Sanktionen for overtrædelse af militær straffelov er som udgangspunkt en bødestraf, mens brugstyveri straffes med frihedsstraf. Se herom afsnittet om brugstyveri af motorkøretøj efter straffelovens § 293 a.

Privat transport

(AUJ sag 2013/000747)

En overkonstabel vedtog en bøde på 2.500 kr. for at have misbrugt en godkendelse til brug af et tjenestekøretøj til transport mellem et kursussted og tjenestestedet. Konstabeln havde den pågældende dag bl.a. anvendt køretøjet til transport af egne børn.

5. Øvrige sager om grov pligtforsømmelse (indland)

Eksempel 1 - legemsbeskadigelse

(AUJ sag 2013/000214)

En 19-årig konstabelev vedtog en bøde på 3.000 kr. for, i forbindelse med køreuddannelse i en mi-

litær lastvogn, at have påført en anden konstabel et brændemærke på den ene kind med et opvarmet regimentsmærke. Der blev ved vurderingen af forholdet taget hensyn til, at hændelsen fandt sted i forbindelse med gensidigt drilleri, hvorfor der ikke fandtes grundlag for at henføre forholdet til straffelovens § 244 om legemsbeskadigelse.

Eksempel 2 – ukorrekt opbevaring af hemmeligt klassificeret materiale

(AUJ sag 2013/001151)

En 32-årig sergent vedtog en bøde på 3.000 kr. for, på sit militære tjenested i strid med forsvarets sikkerhedsbestemmelser jf. FKOBST 358-1, at have opbevaret og efterladt en harddisk indeholdende bl.a. hemmeligt klassificerede dokumenter frit tilgængeligt på et bord. Det blev ved bødefastsættelsen anset som en formildende omstændighed, at opbevaringen skete i et område, der var klassificeret til hemmeligt, men som en skærpende omstændighed, at Forsvarets Efterretningstjeneste vurderede, at kompromitteringen af sikkerheden kunne betyde fare for overordentlig alvorlig skade for Danmark og en koalitionspartner inden for NATO.

6. Pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2.

Den militære straffelovs § 27, stk. 2, vedrører pligtforsømmelse af særlig grov karakter, eller hvor pligtforsømmelsen har medført betydelig skade eller fare.

Der var i beretningsåret én sanktion efter militær straffelovs § 27, stk. 2.

Officers særlig grove pligtforsømmelse i forbindelse med skarpskydningsøvelse

(AUK sag 2013/000853)

En premierløjtnant vedtog en bøde på 5.000 kr. for særligt groft at have tilsidesat sine pligter i tjenesten. I forbindelse med en debriefing efter endt enhedsskydning i Jægerspris samlede premierløjtnanten personellet og gav en konstabel ordre om at lade sit gevær og kontrollere, at der var en patron i kammeret. Premierløjtnanten kommanderede herefter konstabelen til at sigte på og skyde en anden konstabel samt en sergent, hvilket konstabelen nægtede. Der blev i formildende retning lagt vægt på, at officeren – naturligvis på en klart utilladelig måde – havde forsøgt at illustrere konsekvenserne af ikke at overholde de for skydningen gældende højre/venstre-begrænsninger, ligesom pågældende selv indberettede episoden. Det fandtes derfor ud fra en samlet vurdering forsvarligt at afgøre sagen med bødestraf.

Øvrige bestemmelser

Strafskærpelse for tortur (§ 27 a)

§ 27 a - skærpende omstændighed ved tortur.

Der er ikke afgjort sager af denne karakter i beretningsåret.

Andre forbrydelser under væbnet konflikt (§§ 36-38)

§ 36 - forsætligt misbruger mv. af kendetegn mv. og forsætlig brug af ulovligt krigsmiddel mv.

§ 37 – plyndring.

§ 38 - ligrøveri

Der er ikke afgjort sager af denne karakter i beretningsåret.

Forbrydelser mod forsvarsmagts kampdygtighed (§§ 28-35)

§ 28 – krigsforræderi.

§ 29 – spionage.

§ 30 – forsætlig ændring af ammunition og andet krigsmateriel.

§ 31 – forsætlig unddragelse fra kamp eller søger at fremkalde overgivelse.

§ 32 – forsætlig røbelse af militær hemmelighed til skade landets forsvar.

§ 33 – forsætlig undladelse af at forebygge mytteri, krigsforræderi mv.

§ 34 – forsætlig fremkaldelse af modløshed under væbnet konflikt.

§ 35 – forsætlig forbindelse til modparten under væbnet konflikt (§ 35).

Der er ikke afgjort sager af denne karakter i beretningsåret.

Sanktioner for overtrædelse af straffeloven

I dette afsnit behandles udvalgte sager om militært personels overtrædelse af straffeloven. Der var i 2013 i alt 17 sanktioner for overtrædelse af straffeloven.

Vold eller trussel om vold mod embedsmand i funktion

§ 119, stk. 1. Den, som med vold eller trussel om vold overfalder nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestelig handling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år.

Der var i beretningsåret ét tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Vold mod militærpolitisergernt

Retten i Hillerøds dom af 8. maj 2013 (AUK sag 2012/002446)

En sergent blev idømt 30 dages betinget fængsel for at have overfaldet en militærpolitisergernt i forbindelse med en julefrokost på en kaserne, idet han kastede et sidespejl fra en personbil i maven på militærpolitisergernten, med små blodansamlinger i maveregionen til følge.

Vold efter straffelovens § 244

§ 244. Den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Der var i beretningsåret ét tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Vold i konstabelmesse

Retten i Nykøbing Falsters dom af 31. januar 2013 (AUK sag 2012/002172)

En værnepligtig blev idømt 30 dages betinget fængsel for at have tildelt en anden værnepligtig et knytnæveslag i ansigtet i forbindelse med drikkelag i konstabelmessen.

Kvalificeret vold efter straffelovens § 245

§ 245. Den, som udøver et legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særlig skærpende omstændighed.

Stk. 2. Den, som uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde tilføjer en anden person skade på legeme eller helbred, straffes med fængsel indtil 6 år.

Der var i beretningsåret ét tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Grov vold på kaserne

Retten på Bornholms dom af 11. december 2013 (AUK sag 2013/001917)

En værnepligtig blev idømt tre måneders fængsel for grov vold, ved at have sparket en synligt beruset værnepligtig i baghovedet, mens denne sad ned, og efterfølgende at trampe den nu liggende person én gang i ansigtet.

Retten fandt, at forholdet med rette var henført under straffelovens § 245, stk. 1, uagtet at tiltalte var iført kondisko, da han foretog sparket og trampede forurettede i hovedet. Retten lagde herved vægt på, at tiltalte tramp i hovedet på

forurettede efter de afgivne vidneforklaringer var sket, mens forurettede lå hjælpeløs på gulvet og uden mulighed for at væрге for sig.

Tiltalte var tidligere straffet af betydning for sagen.

Tyveri

§ 276. For tyveri straffes den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Med rørlig ting sidestilles her og i det følgende en energimængde, der er fremstillet, opbevaret eller taget i brug til frembringelse af lys, varme, kraft eller bevægelse eller i andet økonomisk øjemed.

Der var i beretningsåret seks tilfælde af tyveri, som førte til en strafferetlig sanktion. En sag blev afgjort med et tiltalefrafald.

Eksempel 1 – tyveri af container

Retten i Næstveds dom af 5. juli 2013
(AUK sag 2011/001710)

En overkonstabel blev idømt 30 dages betinget fængsel for at have stjålet en 20 fods container til en værdi af ca. 15.000 kr. fra sin arbejdsplads.

Eksempel 2 – tyveri af diesel

Retten i Næstveds dom af 29. januar 2013
(AUK sag 2012/002452)

En korporal blev idømt en betinget dom uden straffastsættelse for at have stjålet 45 liter diesel fra sin arbejdsplads.

Eksempel 3 – tyveri af bælte

Retten i Glostrups dom af 26. august 2013
(AUK sag 2013/000992)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 500 kr. for at have stjålet en anden værnepligtigs bælte (M/84) til en værdi af ca. 200 kr.

Eksempel 4 – tyveri af køretøj m.m.

Retten i Hernings dom af 30. april 2013
(AUJ sag 2012/002442)

En 21-årig flyverspecialist blev fundet skyldig i dels tyveri af et militært køretøj (Mercedes Vito) til en værdi i militært indkøb af 227.820 kr., eksklusiv moms og afgifter (800.000 - 850.000 inkl. afgifter etc.), fra Flyvestation Karup, dels i tyveri af to akuttasker samt en hjertestarter til en samlet værdi af ca. 41.000 kr. fra Beredskabsgården i Holstebro.

Han blev idømt seks måneders fængsel, heraf fire måneder betinget. Han blev endvidere tilpligtet at betale erstatning, fordi han havde foretaget ombygning af bilen, der ikke længere kunne anvendes af Forsvaret og måtte sælges med tab. Ved udmåling af straffen lagde retten vægt på, at der var tale om tyveri af effekter til en betydelig værdi, samt at køretøjet var stjålet fra tiltaltes egen arbejdsplads.

Tiltalte var endvidere tidligere straffet af betydning for sagen.

Bedrageri

§ 279. For bedrageri straffes den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved retsstridigt at fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab.

Der var i beretningsåret ét tilfælde af bedrageri, som førte til en strafferetlig sanktion.

Bedrageri med kørselsregnskab

Retten i Esbjergs dom af 16. december 2013
(AUJ sag 2013/001802)

En overkonstabel af første grad blev idømt 30 dages betinget fængsel, ved i en periode på ca. seks måneder at have indsendt fiktive kørselsregnskaber, hvorved han uberettiget fik udbetalt i alt ca. 6.000 kr. i kørselsgodtgørelse.

Databedrageri

§ 279 a. For databedrageri straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding retsstridigt ændrer, tilføjer eller sletter oplysninger eller programmer til elektronisk databehandling eller i øvrigt retsstridigt søger at påvirke resultatet af sådan databehandling.

Der var i beretningsåret ét tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Økonomisk kriminalitet for ca. 3,5 mio. kr.

Retten i Roskildes dom af 16. december 2013
(AUK sag 2013/000056)

En pensioneret major blev idømt to års fængsel, heraf seks måneder ubetinget, konfiskation af 420.000 kr. og diverse effekter samt erstatningspligt på 983.019,82 kr. for databedrageri, mandatsvig og tyveri m.v.

Majoren var tiltalt for økonomisk kriminalitet for et samlet beløb på næsten 3,5 mio. kr. samt for nogle overtrædelser af våbenlovgivningen.

Majoren var økonomi- og indkøbsansvarlig ved Forsvarets Sundhedstjeneste og blev tiltalt for – gennem en periode på næsten fem år – at have indkøbt en meget stor mængde effekter, herunder Apple-produkter, for ikke under 2,5 mio. kr. af Forsvarets midler, selv om de indkøbte effekter

skulle anvendes privat. Majoren blev endvidere tiltalt for databedrageri ved over en godt fireårig periode fra sit eget firma at have sendt adskillige fakturaer til Forsvaret for et samlet beløb på næsten 1 mio. kr., som han selv godkendte på trods af, at hans firma ikke havde leveret nogen ydelser.

En enig domsmandsret fandt majoren skyldig i mandatsvig for næsten 22.000 kr., der dækkede over et indkøb af en mover til majorens campingvogn, og udgiften til leasing af en Ford Mondeo, som han havde brugt på en ferie. For en lang række af de øvrige indkøbte effekter blev majoren kendt skyldig i tyveri. Retten fandt også majoren skyldig i databedrageri for næsten 1 mio. kr., og for nogle mindre alvorlige overtrædelser af våbenlovgivningen.

Der blev ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte som særlig betroet medarbejder med rang af major i Forsvaret over en længere årrække systematisk bedrog sin arbejdsgiver og fra denne stjal effekter til en betydelig værdi.

Retten fandt på grund af berigelsesforholdenes alvorlige karakter det nødvendigt at gøre dele af straffen ubetinget. Retten lagde på den anden side vægt på tiltaltes alder og særdeles gode personlige forhold, samt på forholdene i Forsvarets Sundhedstjeneste i tiltaltes tjenestetid, herunder ikke mindst det alvorlige svigt i ledelsens tilsyn og kontrol med tiltaltes disponeringer.

Brugstyveri

§ 293 a. For brugstyveri af motorkøretøj straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der uberettiget bruger et motorkøretøj, der tilhører en anden. Under særligt skærpende omstændigheder, herunder navnlig i gentagelsestilfælde, kan straffen stige til fængsel i 4 år.

Der var i beretningsåret fire sager om misbrug af forswarets motorkøretøjer, der blev afgjort efter straffelovens § 293 a om brugstyveri af motorkøretøj.

Straffen for 1. gangs overtrædelse af brugstyveri af motorkøretøj bør som udgangspunkt fastsættes som en ubetinget fængselsstraf i 14 dage, jf. herved Rigsadvokat Meddelelse nr. 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven. Det er efter lovforarbejderne ikke udelukket, at der kan anvendes betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Mindre alvorlige tilfælde af misbrug af forswarets køretøjer er sanktioneret efter militær straffelov § 27. Se herom ovenfor.

Eksempel 1 – brugstyveri af militært køretøj

Retten i Næstveds dom af 1. juli 2013
(AUK sag 2012/001147)

En sergent blev idømt 20 dages betinget fængsel for brugstyveri, ved at have brugt et tjenestekøretøj – stillet til rådighed for videreuddannelse i Sønderborg – til at foretage tre private kørsler fra Slagelse til Fyn og retur. Da han i samme forbindelse havde anvendt en "BroBizz" tilhørende Forsvaret som betalingsmiddel, blev han tillige dømt for mandatsvig.

Eksempel 2 – brugstyveri af militært køretøj

Retten i Næstveds dom af 14. august 2013
(AUK sag 2013/001027)

En overkonstabel blev idømt 14 dages betinget fængsel for brugstyveri, ved at have brugt et tjenestekøretøj til omdeling af aviser.

Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Indledning

Færdselslovsovertrædelser er langt den hyppigste forseelse inden for de militære straffesager med 259 sanktioner, men antallet af færdselsforseelser har gennem de seneste år været faldende. F.eks. var antallet af sanktioner i 2011 382 og 284 i 2012.

Hovedparten af færdselssagerne vedrørte hastighed. De øvrige færdselslovsovertrædelser har bl.a. omfattet manglende brug af sikkerhedssele, kørsel med håndholdt mobiltelefon, kørsel uden kørekort og spirituskørsel m.v.

Sagerne er fordelt på alle personelgrupper.

De fleste sager kan afgøres med bødeforlæg. Ved sanktionsfastsættelsen følges taksterne i Rigsadvokatens bødekatolog (RM 4/2000 om sanktionspåstande m.v. i færdselssager med senere rettelse). Færdselsforseelser uden for færdselslovens område og i missionsområder kan efter omstændighederne sanktioneres efter militær straffelovs § 27.

Ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 om ændring af færdselsloven, blev minimumsbøden for overtrædelsen af færdselsloven forhøjet, og der blev foretaget visse skærper i loven, herunder af reglerne om konfiskation af køretøjer og spirituskørsel. For beskrivelse heraf se årsberetningen for 2012.

Hastighedssager m.v.

Færdselslovens § 4 og §§ 41 ff.

Hastighedssagerne udgjorde i 2013 ca. 66 % af de i alt 259 sanktioner i færdselssager. 41 af sagerne medførte klip i kørekortet.

Auditørerne modtager både hastighedssager fra politiets Automatiske Trafikkontrol (ATK) og fra militærpolitiets hastighedskontrol på kaserner og andre militære områder, men en række af de registrerede sager er ikke omfattet af den militære retspleje, fordi føreren f.eks. er civil ansat i forsvaret. Disse sager bliver efter en undersøgelse overdraget til politiet og den civile anklagemyndighed til behandling.

Eksempel 1 – hastighed på militært område

Københavns Byrets dom af 25. september 2013 (AUK sag 2013/001456)

En sergent blev idømt en bøde på 3.000 kr. for en hastighedsoverskridelse på 43 %, ved på marinestationen på Nyholm at have ført et køretøj med 43 km/t, selvom det var angivet ved færdselstavler, at hastigheden ikke måtte overstige 30 km/t. Overskridelsen medførte endvidere et klip i kørekortet.

Førerretsfrakendelse for hastighedsovertrædelser m.v.

Bestemmelserne om betinget og ubetinget frakendelse af førerretten fremgår af færdselslovens §§ 125-126. Førerretten frakendes betinget ved bl.a. hastighedsovertrædelser med mere end 60 % af den tilladte hastighed. Ved kørsel med busser eller lastbiler med en vægt på over 3500 kg dog allerede ved en overskridelse af den tilladte hastighed på 40 % eller derover.

Ved flere forhold, højere hastigheder eller gentagelse, kan førerretten frakendes ubetinget.

Spirituskørsel m.v.

Færdselslovens § 53

Antallet af sager om spirituskørsel og alvorligere færdselssager, der har medført førerretsfrakendelse, er fortsat begrænset. Der var i 2013 to sager om spirituskørsel. Den ene sag medførte en betinget fængselsstraf samt ubetinget frakendelse af kørekortet og den anden medførte en tilkendegivelse om kørselsforbud.

Sanktioner for spirituskørsel

Det nuværende bødeniveau er fastlagt ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.). Det er i bemærkningerne til det pågældende lovforslag forudsat, at spirituskørsel med en promille mellem 0,51 og 2,00 som udgangspunkt skal straffes med en bøde svarende til en måneds nettoløn gange alkoholkoncentrationen i blodet.

Der sker endvidere førerretsfrakendelse. Er alkoholkoncentrationen i førstegangstilfælde mellem 0,51 og 1,20 sker der betinget frakendelse. Er den 1,21 promille eller derover, frakendes førerretten for tre år. I gentagelsestilfælde er perioden længere. Der kan herved henvises til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/2000.

Der har i beretningsåret været to sager om spirituskørsel.

Sag 1 – betinget fængsel

Retten i Holstebros dom af 7. august 2013 (AUJ sag 2013/001134)

En marineoverkonstabel blev idømt betinget fængsel i 20 dage, en bøde på 14.000 kr., samt frakendelse af førerretten i tre år, for på militært område at have ført en personbil med en alkoholkoncentration i blodet på mindst 2,02 promille.

Sag 2 - kørselsforbud

(AUJ sag 2013/000971)

En konstabelev vedtog en bøde på 7.400 kr. samt et kørselsforbud (betinget frakendelse af kørekortet) for at have ført en personbil med en alkoholkoncentration i blodet på mindst 0,83 promille.

Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning

Indledning

Militære straffesager vedrørende overtrædelser af den øvrige (civile) strafbelagte lovgivning er mindre hyppige.

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager, herunder Rigsadvokatens bødetakster i det omfang, der er udfærdiget sådanne på området.

Der er i 2013 udmålt sanktioner i tre sager om overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning, herunder sager om overtrædelse af våbenloven, arbejdsmiljøloven og dopingloven.

Våbenlovgivningen

Ved vurdering af sanktionspåstanden i sager om våben, herunder knive, følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 6/2005 (rettet februar 2012) fastlagt niveauet for sanktionspåstande i våbensager, herunder for hvornår der skal nedlægges påstand om fængselsstraf. Meddelelsen revideres i takt med ændringerne af straffeloven og våbenloven.

Regeringen har således i januar 2014, som en del af en ny rocker- og bandepakke, fremsat lovforslag L 112, som blandt andet vil indføre en skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, når skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Straffen skærpes yderligere, hvis der samtidig besiddes ammunition til skydevåbnet.

Regeringen vil med lovforslaget ligeledes skærpe straffen i tredjegangstilfælde eller derover for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv.

Sanktionspåstande i knivsager

Det følger af Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2005 (rettet januar 2013), at førstegangstilfælde af overtrædelse af knivforbuddet som udgangspunkt straffes med en bøde på 3.000 – 5.000 kr. Såfremt der foreligger skærpende omstændigheder, f. eks. fordi personen har båret kniven i nattetimerne på et diskotek eller værtshus, er straffen i 1. gangstilfælde som udgangspunkt syv dages ubetinget fængsel.

Forsvarskommando bestemmelse for bæring af knive og øvrige blankvåben i Forsvaret (FKOBST 642-0)

FKO BST 642-0 indeholder begrænsninger for militært personel, der går videre end våbenlovgivningen. Det vil derfor i visse tilfælde tillige kunne være relevant at bringe f.eks. militær straffelovs § 27 om pligtforsømmelser i anvendelse. Et eksempel vil kunne være militært personels besiddelse i tjenesten af en privat kniv med en bladlængde på mere end syv cm. Her vil man ikke kunne udelukke, at en sådan anvendelse vil kunne være lovlig i våbenlovens forstand efter reglen om anerkendelsesværdigt formål, men vil samtidigt kunne være en overtrædelse af FKO BST 642-0 og dermed en pligtforsømmelse, der afhængigt af forholdets nærmere karakter vil kunne være tilstrækkelig grov til at være omfattet af militær straffelovs § 27.

Ved Justitsministeriets cirkulære nr. 9024 af 15. januar 2013 om våben og ammunition, § 12, stk. 2, er der åbnet mulighed for, at politiet kan meddele tilladelse til ansatte i forsvaret og hjemmeværnet med henblik på, at blankvåben, der er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, bæres som en del af de pågældendes militære uniform ved private arrangementer som f.eks. bryllupper og begravelser.

Forsvarskommandoen har på denne baggrund ajourført FBOBST 642-0 for besiddelse af knive og øvrige blankvåben i forsvaret i februar 2013.

Våbenloven og Forsvarskommandoens bestemmelse for bæring af knive og øvrige blankvåben i forsvaret (FKOBST 642-0) er nærmere behandlet i årsberetningen for 2012, 2011 og 2010.

Hjemtagelse af våben, ammunition m.v.

Militært personel, der har hjemtaget genstande omfattet af våbenloven, f.eks. efter endt øvelse, vil – foruden et strafansvar efter våbenloven – normalt også skulle drages til ansvar for grov pligtforsømmelse efter militær straffelov § 27, jf. det militære bestemmelsesgrundlag.

Opbevares genstandene derimod midlertidigt f.eks. på den pågældendes værelse i et militært etablissement, vil vedkommende normalt blive draget til ansvar for overtrædelse af militær straffelov. Tilsvarende gælder genstande, der er omfattet af fyrværkeriloven.

Hjemtagelse af effekter kan efter omstændighederne henføres under straffeloven, hvor betingelserne for at rejse tiltale for berigelseskriminalitet, f.eks. tyveri fra arbejdsplads, er til stede.

Der har i beretningsåret været én enkelt sag vedrørende overtrædelse af våbenlovgivningen.

Besiddelse af énhåndsbetjent foldekniv

(AUK sag 2012/001461)

En oversergent vedtog en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 44, stk. 4, jf. § 15, stk. 1, nr. 5, ved på Flyvestation Karup at have været i besiddelse af en énhåndsbetjent foldekniv.

Arbejdsmiljøloven

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 8/2006 (rettet januar 2011) vejledt om behandlingen af sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, herunder straffene for arbejdsgivere og ansatte.

I praksis er udgangspunktet ved overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen en bødestraf, der gradueres efter sagens karakter og grovhed. Arbejdstilsynet afgiver i disse sager en indstilling om en relevant sanktion for den konkrete overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, der i almindelighed følges.

Alvorlig tilskadekomst i vaskehal

(AUK sag 2012/000674)

Forsvarskommandoen vedtog et bødeforelæg på 80.000 kr. for overtrædelse af arbejdsmiljøloven ved som arbejdsgiver at være ansvarlig for, at arbejdet i en vaskehal med revisionsgrav på Høvelte Kaserne ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt og under hensyntagen til en ansats helbredsmæssige forudsætninger. Dette medførte, at en ansat, der bl.a. led af nedsat syn, styrtede ned i revisionsgraven og pådrog sig hovedtraumer.

Dopingloven

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 3/2007 (rettet marts 2010) fastlagt niveauet for sanktionspåstande m.v. i dopingsager.

Forhøjet strafferamme for grov dopingkriminalitet

Folketinget har den 19. december 2013 vedtaget et lovforslag, som indebærer en markant skærpet kurs over for dem, der begår grov dopingkriminalitet. Fremover vil dopingkriminalitet kunne straf-

fes med op til 6 års fængsel, når der foreligger særligt skærpende omstændigheder. Der er tale om en tredobling af den nuværende strafferamme på op til 2 års fængsel.

Gennemgang af dopingsager

I forbindelse med lovforslaget om strafskærpelse i sager om grov doping kriminalitet er der foretaget en gennemgang af militære straffesager om overtrædelse af dopingloven siden lovreformen.

Undersøgelsen viser, at der har foreligget 10 sager siden 2008, heraf en sag vedr. indsmugling af dopingstoffer fra Afghanistan. De fleste af bøderne lød på 750-2.500 kr. De øvrige sager vedrører forhold begået på forskellige militære tjenestesteder indenlands og er alle afgjort med bødestraf.

Der blev i 2013 afgjort én sag om overtrædelse af dopingloven. De senere år har der været henholdsvis to sager i 2008, én sag i 2009, to sager i 2010, to sager i 2011 og to sager i 2012.

Sanktioner for overtrædelse af lov om forbud mod visse dopingmidler udmåles efter Rigsadvokat Meddelelser nr. 3/2007 om sanktionspåstande i dopingsager.

Besiddelse af anabolske steroider

(AUK sag 2013/000426)

En marineoverkonstabel vedtog en bøde på 2.500 kr. for at have besiddet i alt 110 enheder anabolske steroider, væksthormon m.v. på sit værelse på Flådestation Korsør.

Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme

I dette afsnit omtales eksempler på sager, som i 2013 er afsluttet uden en strafferetlig sanktion, eller hvor den tiltalte er frifundet for tiltalen.

Indstilling af efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2

Er der ikke grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan efterforskningen indstilles efter retsplejelovens § 749, stk. 2, hvis der ikke har været rejst sigtelse i sagen.

Eksempel 1 – krænkende adfærd ved Gardehusarregimentet

(AUK sag 2013/001149)

En tidligere værnepligtig ved Gardehusarregimentet skrev i juni 2013 til Forsvarschefen, idet den pågældende ønskede at henlede opmærksomheden på en række forhold og episoder i forbindelse med værnepligtstjenesten, herunder krænkende adfærd fra befalingsmændenes side. Brevet blev videresendt til Auditøren i København med henblik på en undersøgelse.

Den 29. august 2013 besluttede auditøren i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2, at indstille efterforskningen i sagen, idet der ikke var en rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået. Uagtet den værnepligtiges forklaring om det passerede i høj grad blev underbygget af de foretagne afhøringer, havde den udviste adfærd, herunder sprogbrugen, ikke haft en sådan karakter eller grovhed, at det kunne medføre en militær straffesag, selv om flere af de beskrevne hændelser og episoder måtte betegnes som yderst uheldige. Sagen blev herefter tilbagesendt til det militære system med henblik på en stillingtagen til, hvorvidt der skulle pålægges de involverede personer disciplinarmidler.

Eksempel 2 – Sagen om "Operation Green Desert" (AUK sag 2012/001983)

Sagen om "Operation Green Desert" er beskrevet neden for under afsnittet om de internationale sager.

Eksempel 3 – brud på tavshedspligten

(AUJ sag 2013/001128)

En konstabel blev anmeldt for at have videregivet klassificerede oplysninger om noget af forsvarets materiel til nogle bekendte.

Auditøren indstillede efterforskningen i sagen, da det ikke kunne lægges til grund, at den pågældende havde videregivet sådanne oplysninger.

Eksempel 4 - usaglig eksamensbedømmelse

(AUJ sag 2013/000463)

En sergentelev klagede over blandt andet racistiske udtalelser og usaglig eksamensbedømmelse fra en lærers side.

Efterforskningen blev indstillet, da det ikke kunne lægges til grund, at der var begået et strafbart forhold. Sagen blev i stedet sendt til disciplinarchefen til vurdering af, om et eventuelt disciplinansvar kunne gøres gældende.

Påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1

Har der i forbindelse med efterforskningen været rejst sigtelse i sagen og er der efter afslutning af efterforskningen ikke grundlag for at rejse tiltale, kan påtale opgives efter retsplejelovens § 721.

I hovedparten af sagerne sker påtaleopgivelsen på *bevisets* stilling efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Eksempel 1 – godkendelse af refusioner

(AUK sag 2013/000825)

En udsendt ved hovedkvarteret i Stettin, Polen, var sigtet for pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved at have attesteret og god-

kendt refusioner i strid med Forsvarets regnskabsinstruks. Auditøren opgav imidlertid påtale i sagen efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, idet forholdet ikke blev vurderet til at have den til en militær straffesag fornødne grovhed.

Eksempel 2 – uregelmæssigheder ved forbrug af forenings midler

(AUK sag 2012/001999)

Chefen for Hærens Officersskole anmeldte en officer for uregelmæssigheder i forbindelse med forbrug af midler fra en skolens foreninger. Den pågældende blev sigtet for underslæb efter straffelovens § 278, stk. 1, nr. 3.

Auditøren opgav imidlertid påtale i sagen, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til at den pågældende blev fundet skyldig til straf.

Frifindelse

Der var i beretningsåret én enkelt sag, der endte med frifindelse for den rejste tiltale.

Retten i Nykøbing Falsters dom af 24. oktober 2013

(AUK sag 2013/000520)

En overkonstabel var tiltalt for overtrædelse af færdselslovens § 80, stk. 1, ved at have ført militær lastbil uden at have anlagt sikkerhedssele. Retten fandt det imidlertid mod den tiltaltes benægtelse ikke bevist, at den pågældende ikke havde anvendt sele.

Særlige undersøgelser i strafferetsplejens former

Undersøgelser af hændelser, hvor personer er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade i tjenesten

Den militære anklagemyndighed indleder rutinemæssigt en undersøgelse, når dansk militært personale afgår ved døden eller kommer alvorligt til skade i tjenesten. Der foretages i hvert enkelt tilfælde en individuel undersøgelse, der har til formål at fastslå eller udelukke, om der er begået et strafbart forhold. Den militære retsplejelov, retsplejeloven og sundhedsloven m.fl. finder anvendelse i disse sager.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettigheds Konventions artikel 2 om retten til liv, at der må kræves en uafhængig undersøgelse af omstændighederne omkring soldaters mistænkelige dødsfald i tjenesten, og at de personer, der foretager undersøgelsen, bør være uafhængige af de implicerede i hændelsen.

Undersøgelser vedrørende dræbte og tilskadekomne danske soldater er nærmere beskrevet i udgivelsen "Den Militære Retsplejeordning", som kan findes på den militære anklagemyndigheds hjemmeside.

Se endvidere Europarådets Rekommandation om menneskerettigheder inden for de væbnede styrker. Rekommandationen er nærmere omtalt i Årsberetningen for 2010, side 66.

Undersøgelser i 2013

Eksempel 1 – soldat dræbt i tjenesten
(AUK sag 2013/000027)

En dansk oversergent fra Jægerkorpset afgik ved døden natten mellem den 2. og 3. januar 2013, efter han havde deltaget i en operation i "Green Zone" vest for Musa Kala, Afghanistan. Oversergenten havde på taget af en ruin udløst en IED. Idet der ikke var tvivl om døds måde og -årsag samt henset til sagens omstændigheder i øvrigt,

fandtes det ikke påkrævet at foretage udrykning til missionsområdet.

Eksempel 2 – udspringsøvelse i havnen
(AUJ sag 2013/001751)

Et hold sergentelever deltog i ugen umiddelbart op til udnævnelsen til sergenter i en udspringsøvelse (en såkaldt "selvtillidsøvelse") i Aabenraa Havn. Det var frivilligt at deltage. Øvelsen blev efter bemyndigelse planlagt og gennemført af en af sergenteleverne. Springet blev udført fra 16,5 meters højde, hvilket afveg markant fra de syv meters højde, der efter det oplyste sædvanligvis springes fra. En sergentelev ramte vandet skævt, hvorved bl.a. hans ene lunge klappede sammen. Af de foretagne afhøringer fremgik det, at en række faktorer spillede ind på øvelsesforløbet, herunder misforståelser, manglende erfaring, manglende kontrol mv. Der fandtes imidlertid ikke grundlag for at indlede en straffesag. Auditøren indstillede derfor efterforskningen i sagen efter retsplejelovens § 749, stk. 2. Sagen blev herefter sendt til disciplinarchefen.

Eksempel 3 - artillerist såret i forbindelse ulykke med salut-kanon (Kronborg-sagen)
(AUJ sag 2013/001034) (AUK 2013/002282)

I forbindelse med affyring af kanonsalut afgik en krudtladning utilsigtet, hvorved en soldat pådrog sig forbrændinger og læsioner som følge af et fald fra en af bastionerne på Kronborg slot.

Auditøren besluttede i oktober i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2, at indstille efterforskningen i sagen mod personellet ved Danske Artilleri Regiment, idet ingen af de involverede fandtes at have tilsidesat gældende forskrifter på området.

Det undersøges nu, hvorvidt der er grundlag for at pålægge et virksomhedsansvar for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Afgørelsen af sagen afventer besvarelse af opklarende spørgsmål til Arbejdstilsynet i anledning af indstillingen i sagen.

Efterforskning af sager i internationale missionsområder

Indledning

En række af de sager, som Forsvarets Auditørkorps undersøger, vedrører handlinger begået i de internationale missionsområder, hvor danske styrker er indsat. Karakteren og antallet af de internationale sager hænger derfor sammen med, hvilke internationale missioner de danske styrker deltager i.

I en del af de internationale sager foretager auditørkorpset udrykning til de konkrete missionsområder i forbindelse med efterforskningen. Det beror dog altid på en konkret vurdering af sagens karakter, hvorvidt auditøren beslutter at sende auditørpersonel til missionsområdet.

Generalauditørens interne retningslinjer for i hvilken type af sager, der som udgangspunkt normalt foretages udrykning, fremgår nærmere af Generalauditør Meddelelse 5/2007.

Der er i 2013 foretaget efterforskning i Polen i forbindelse med en konkret straffesag.

Den militære anklagemyndigheds efterforskning i de internationale missionsområder er nærmere beskrevet i udgivelsen "Den Militære Retspleje-ordning".

Særligt om sager ved de udsendte styrker i 2013

Der er i beretningsåret registreret 53 sanktioner ved de udsendte styrker. Dermed er antallet af sanktioner ved de udsendte styrker det samme som det foregående år. Fordelingen af sanktionerne fremgår nærmere af bilagsdelen.

Størstedelen af sanktioner for de udsendte styrker i 2013 vedrørte overtrædelse af den militære straffelovs § 27, stk. 1, grov pligtforsømmelse. Herunder har hovedparten af sanktionerne vedrørt pligtforsømmelse begået af personel udsendt til Afghanistan ved i lejren at have efterladt sit tjenestevåben frit tilgængeligt og uden opsyn. Herudover har § 27-sagerne også omfattet pligt-

forsømmelse ved besiddelse af ulovlige knive, tilsidesættelse af sikkerhedsregler i forbindelse med våbenhåndtering, samt færdselsrelaterede forhold. Hertil kommer sager for overtrædelse af den militære straffelovs § 23, om forstyrrelse af den offentlige orden.

Udvalgte eksempler på sager fra de internationale missioner er omtalt nedenfor under de enkelte missionsområder.

Indberetninger om mulige overgreb begået af andre landes myndigheder og mulig urigtig rapportering i forbindelse med tilbageholdte

Under tjeneste i missionsområder kan danske soldater blive vidner til overtrædelser af den humanitære folkeret eller andre ulovligheder, som begås af allierede styrker eller af modpartens styrker.

Danske soldater har i de senere år i henhold til bl.a. Forsvarskommandoens direktiv 005-1 om forbud mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf haft en udvidet pligt til om muligt at gribe ind overfor, og under alle omstændigheder ad kommandovejen at melde om alle overtrædelser af f.eks. den humanitære folkeret, som observeres i forbindelse med tjenesten. Men også før implementeringen af direktivet i 2004 var danske soldater forpligtede til at melde om sådanne overgreb.

Sagen om "Operation Green Desert" (AUK sag 2012/001983)

Auditøren i København indstillede den 13. januar 2014 efterforskningen i sagen om operation "Green Desert", hvor det i oktober 2012 kom frem, at Forsvarets oplysninger om, at danske enheder ikke foretog videooptagelser under operationen, var ukorrekte. Begrundelsen for afgørelsen var, at der ikke er rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået.

Om sagens baggrund kan det oplyses, at Auditøren i København den 28. februar 2011 indstillede

efterforskningen i sagen om de i medierne fremførte påstande om, at dansk militært personel muligt skulle have overværet, at irakiske sikkerhedsstyrker mishandlede en eller flere personer, som blev tilbageholdt af selvsamme sikkerhedsstyrker i forbindelse med operation "Green Desert" den 25. november 2004 i Al-Zubair i Irak. Begrundelsen for afgørelsen i 2011 var, at et muligt strafansvar for manglende indgriben og/eller manglende indberetning fra dansk militært personels side under alle omstændigheder måtte antages at være forældet, jf. straffelovens § 93, stk. 1. Herefter – og da der ikke var udsigt til, at yderligere efterforskning kunne fremskaffe oplysninger af væsentlig betydning for sagen – blev efterforskningen indstillet i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2.

Den 18. oktober 2012 stod en tidligere efterretningsofficer frem i medierne og oplyste, at dansk militært personel under operation "Green Desert" overværede og videooptog irakiske sikkerhedsstyrkers overgreb på civile, og at den danske bataljonschef i Irak var informeret herom. Herudover blev der offentliggjort en videooptagelse, hvor en eller flere personer muligt blev udsat for hårdhændet behandling eller vold.

De nye oplysninger fra den tidligere efterretningsofficer ændrede ikke ved det forhold, at eventuel pligtforsømmelse begået af dansk militært personel i 2004 måtte antages at være forældet i strafferetlig henseende.

Ny efterforskning blev imidlertid indledt med det formål at afdække, hvorvidt der var begået strafbare forhold i det efterfølgende forløb i 2011/12, idet det bl.a. var kommet frem, at Kammeradvokaten fra Forsvarskommandoen – til brug for en erstatningssag anlagt mod den danske stat i anledning af operation "Green Desert" – havde fået oplyst, at der ikke blev foretaget videooptagelser under operationen.

Den nye efterforskning skulle således om muligt klarlægge, hvorvidt personer i Forsvaret enten

groft uagtsomt eller forsætligt havde afgivet urigtige eller vildledende oplysninger om det under operation "Green Desert" passerede, idet tilsidesættelse af sandhedspligten i det militære tjenesteforhold kan udgøre pligtforsømmelse.

På baggrund af den foretagne efterforskning kunne det lægges til grund, at den omhandlede videooptagelse hidrørte fra operation "Green Desert", idet det bl.a. var lykkedes at identificere officeren, der foretog optagelserne i 2004.

Endvidere kunne det lægges til grund, at Forsvarskommandoens efterfølgende ukorrekte oplysninger – først til en journalist fra Information og siden til Kammeradvokaten – navnlig baserede sig på oplysninger modtaget i december 2011 fra den tidligere bataljonschef i Irak. Den pågældende oberstløjtnant meddelte således Forsvarskommandoen, at danske enheder ikke foretog videooptagelser. Herudover meddelte Hærens Operative Kommando ligeledes i december 2011, at der ikke fandtes videodokumentation fra operationen i kommandoens arkivalier.

Auditøren afhørte i forbindelse med efterforskningen i alt 48 personer, herunder den tidligere efterretningsofficer, der som sagens helt centrale vidne afgav en lang og detaljeret forklaring ad flere omgange omkring forløbet. Han nægtede imidlertid at oplyse identiteten på et helt afgørende vidne – en officerskollega, som efter det oplyste ville kunne underbygge hans påstand om bataljonschefens førstehåndskendskab til de foretagne videooptagelser.

Da ingen af de øvrige afhørte vidner kunne bidrage med mere end formodninger af varierende styrke om den tidligere bataljonschefts eventuelle kendskab til videooptagelserne, udgjorde identiteten på officerskollegaen en oplysning af afgørende betydning for efterforskningen. I overensstemmelse med retsplejelovens regler blev der derfor på auditørens begæring afholdt indenretligt forhør i Københavns Byret den 4. april 2013, under hvil-

ket retsmøde den tidligere efterretningsofficer som vidne fortsat fastholdt, at han ikke ville indtage officerskollegaen.

Københavns Byret fandt, at den tidligere efterretningsofficer var omfattet af den almindelige vidnepligt, der følger af retsplejelovens § 168, stk. 1. På den baggrund pålagde byretten ham at betale en ugentlig bøde på 500 kr. for et tidsrum indtil 6 måneder, eller indtil han afgav oplysning om identiteten på den person, der i Irak i starten af 2005 afleverede et videobånd til ham, der havde befundet sig på den tidligere bataljonschefs kontor. Byretten bemærkede, at der ikke forelå oplysning om vidneudelukkelses- eller vidnefritagelsesgrunde. Under henvisning til oplysningerne om sagens karakter og vidnets helbredsmæssige forhold, fandt byretten ikke anvendelsen af forvaring som tvangsmiddel tilstrækkeligt begrundet.

Den tidligere efterretningsofficer kærede kendelsen til Østre Landsret, der stadfæstede afgørelsen den 25. juni 2013. En ansøgning om kære til Højesteret blev ikke imødekommet af Procesbevillingsnævnet.

Tidsrummet for de ugentlige bøder udløb herefter den 25. december 2013, uden at den tidligere efterretningsofficer havde oplyst identiteten på vidnet. Pågældende oplyste endvidere allerede tidligt i forløbet, at de pålagte bøder ikke ville ændre hans stillingtagen.

Da efterforskningsmulighederne primo 2014 – uden den tidligere efterretningsofficers medvirken – fremstod udtømt, blev efterforskningen indstillet. Det bemærkes, at der på intet tidspunkt fandtes grundlag for at sigte den tidligere bataljonschef for pligtforsømmelse som følge af den foreliggende "påstand mod påstand-situation".

Sagen er tidligere omtalt i årsberetningen for 2012.

Afghanistan (ISAF)

Missionsområdet i Afghanistan – Væbnet konflikt

Den militære anklagemyndighed har i forbindelse med danske styrkers udsendelse til Afghanistan siden 2002 undersøgt en lang række sager om særlige hændelser i dette missionsområde, hvor efterforskningen ofte må foregå under meget vanskelige forhold.

Efterforskning i dette missionsområde indebærer en række store praktiske udfordringer for efterforskningsarbejdet. Der kan herom nærmere henvises til udgivelsen "Den Militære Retsplejeordning", der bl.a. behandler den militære anklagemyndigheds efterforskning i missionsområderne og bestemmelserne i militær straffelov om væbnet konflikt.

Der har i beretningsåret ikke været iværksat undersøgelse af hændelser, hvor der har været mistanke om civile tab som følge af kamphandlinger, hvori danske styrker har deltaget. Der kan læses nærmere om undersøgelse af denne type sager i årsberetningerne for 2011 samt for 2012.

Undersøgelse af sager vedrørende mulig overtrædelse af reglerne i den humanitære folkeret

Eksempel – fremsættelse af udtalelse over for afghanske myndigheder

(AUK sag 2013/000286)

Medio februar 2013 blev Auditøren i København af Forsvarskommandoen anmodet om at vurdere nogle

udtalelser, som en højtstående dansk officer havde fremsat ultimo januar 2013 under et møde i Afghanistan med de lokale myndigheder. Nærmere betegnet skulle officeren have anbefalet en specifik operativ fremgangsmåde, som auditøren – efter at have indhentet tre sagkyndige udtalelser om spørgsmålet – vurderede næppe var i overensstemmelse med den humanitære folkerets regler for intern væbnet konflikt.

Under henvisning til, at formålet med anbefalingen var at løse et konkret, alvorligt og påtrængende problem for de afghanske myndigheder, der havde kostet adskillige menneskeliv, og da anbefalingen byggede på en misforstået opfattelse af de komplicerede regler, der gælder i intern væbnet konflikt, fandt auditøren ud fra en samlet vurdering ikke, at sagen havde den til en militær straffesag fornødne grovhed. Auditøren indstillede derfor efterforsknin-gen efter retsplejelovens § 749, stk. 2, idet der ikke var formodning for, at et strafbart forhold, som forfølges af den militære anklagemyndighed var begået. Sagen blev efterfølgende overdraget til det mili-tære system med henblik på en eventuel disciplinar-sag.

Sager om våbenhåndtering

I beretningsåret har hovedparten af sanktionerne ved de udsendte styrker i Afghanistan vedrørt vå-benhåndtering, herunder navnlig tjenestevåben, der er efterladt frit tilgængeligt og uden opsyn. Sager af denne karakter afgøres i henhold til domspraksis i typetilfælde med en bøde på 3.000 kr.

Eksempel 1 – efterladt våben

Retten i Viborgs dom af 27. maj 2013

(AUK sag 2013/000247)

En konstabel blev idømt en bøde på 3.000 kr. for grov pligtforsømmelse efter den militære straffelovs § 27, stk. 1, jf. forsvarets bestemmelser, ved i Camp Bastion, Afghanistan, at have efterladt sit våben frit tilgængeligt og uden opsyn i et rygeområde, hvortil der var almindelig adgang.

Eksempel 2 – efterladt våben – formildende om-stændigheder

(AUK sag 2013/000486):

En militærpolitiser gent vedtog en bøde på 2.000 kr. for at have efterladt sin pistol frit tilgængelig og uden opsyn i en toiletcontainer i Camp Price, Afg-hanistan. Det indgik som en formildende omstændig-hed, at pågældende selv anmeldte forholdet, som ellers ikke var blevet konstateret.

Eksempel 3 – efterladt våben - formildende om-stændigheder

Københavns Byrets dom af 12. april 2013

(AUK sag 2012/001748)

En kvindelig sprogofficer blev ved idømt en bøde på 1.500 kr. for at have efterladt sin pistol frit tilgæn-gelig og uden opsyn i et badetelt i Camp Bastion, Afghanistan. Tiltalte påstod sig frifundet under hen-visning til, at hun beviseligt havde haft et maveonde på gerningstidspunktet, der medførte lægebesøg. Retten lagde ved sin afgørelse til grund, at sprogof-ficeren havde kendskab til instruksen for den dan-ske lejr vedrørende sikkerhed og opbevaring af vå-ben, ligesom retten lagde til grund, at rengørings-personale havde adgang til sted, hvor pistolen blev efterladt. Retten lagde endvidere til grund at sprog-officeren trods det akutte maveonde blandt andet var i stand til børste tænder og tage sin toilettaske med, da hun forlod badeteltet, ligesom et vidne for-klarede, at hun ikke så tegn på akut sygdom hos til-talte.

Utilsigtet skudafgivelse

Eksempel 1 – utilsigtet skudafgivelse

Retten i Holbæks dom af 6. november 2013

(AUK sag 2013/001484)

En konstabel blev idømt en bøde på 3.000 kr. for grov pligtforsømmelse efter den militære straffelovs § 27, stk. 1, jf. forsvarets bestemmelser for i Camp Bastion, Afghanistan, at have fejlbetjent sin pistol under afladning, hvorved han afgav et utilsigtet skud inde i et vedligeholdelsesområde, hvor der be-fandt sig seks andre konstabler.

Eksempel 2 – utilsigtet skudafgivelse

(AUK sag 2013/002031)

En konstabel vedtog en bøde på 3.000 kr. for at have øvet våbenbetjening med sin pistol M/49 på sit indkvarteringsværelse i Camp Souter, Afghanistan, hvilket var i strid med mundtlig instruks om, at våben kun måtte betjenes på op- og afladningspladsen samt på skydebanen, i hvilken forbindelse han glemte, at magasinet var opladt, hvorved han afgav et utilsigtet skud ud gennem værelsets vindue.

Sagen kunne afgøres med bøde, idet der ikke opstod konkret fare for de tilstedeværende – kun abstrakt.

Øvrige sager fra Afghanistan

Eksempel 1 – manglende kontrol af materiel Retten i Hjørrings dom af 11. november 2013

(AUK sag 2013/000770)

En seniorsergent blev idømt en bøde på 1.000 kr. for pligtforsømmelse, ved under klargøring af gods til hjemtransport i Camp Bastion, Afghanistan, at have skrevet under på, at han havde kontrolleret, at en kasse ikke indeholdt farligt gods eller våben, selvom kassen viste sig at indeholde 143 patroner og 2 magasiner.

Eksempel 2 – givet adgang til aflukket område

(AUK sag 2012/002274)

En kaptajn, der fungerede som presse- og informationsofficer i Camp Marmal, Afghanistan, vedtog en bøde på 1.500 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, grov pligtforsømmelse. Kaptajnen havde lukket en norsk kollega og to kvindelige norske soldater ind i et område på den danske radarsite, hvor der kun var adgang for tjenstgørende personel, hvorefter nordmændene uden opsyn optog en upassende foto- og videosession.

Hjemtagning af våben fra missionsområdet

Eksempel 1 – hjemtagning af kniv

(AUK sag 2013/000253)

En konstabel blev idømt en bøde på 1.500 kr. for grov pligtforsømmelse efter den militære straffelovs § 27, stk. 1, jf. forsvarets bestemmelser, for i forbindelse med bagagekontrol forud for hjemrotation fra Afghanistan at have været i besiddelse af en énhåndsbetjent foldekniv, der ikke var udleveret af forsvaret.

Eksempel 2 – hjemtagning af projektiler

(AUK sag 2013/001309)

En kvindelig konstabel vedtog en bøde på 1.500 kr. for i forbindelse med hjemrotation fra Afghanistan at have forsøgt at hjemtage et armbånd indeholdende et tilvirket projektil samt yderligere tre projektiler i sin bagage fra Afghanistan, idet hun havde skjult effekterne i en støvle.

Det Danske Maritime Bidrag til NATO's operation Ocean Shield

Kilde: Søværnets Operative Kommando

Søværnet har også i 2013 bidraget til NATO's Operation Ocean Shield, som løser anti-pirateri opgaver i farvandet ud for Afrikas horn.

Der har i beretningsåret været tre sager fra dette missionsområde.

Forstyrrelse af den offentlige orden (AUK sag 2013/000357,-358 og -359)

Tre kadetter vedtog bøder for overtrædelse af den militære straffelovs § 23, stk. 2, ved at have forstyrret den offentlige orden samt optrådt synligt påvirket af alkohol på Seychellerne efter afmønstring af fregatten Iver Huitfeldt. Deres optræden omfattede bl.a. højtråbende og aggressiv adfærd, forsøg på at kommandere rundt med marinekonstabler og vandladning på offentlig strand foran strandgæster. To af kadetterne vedtog bøder på 2.500 kr. En kadet havde en mindre aktiv rolle og blev derfor forelagt en reduceret bøde på 2.000 kr.

Øvrige sager udland

I det følgende afsnit omtales eksempler på sager begået af militært personel under anden udstatione-

ring i udlandet, eksempelvis ved internationale militære hovedkvarterer eller under internationale øvelser.

Eksempel 1 – uberettiget modtaget tillæg

(AUK sag 2012/001695)

En seniorsergent vedtog en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, pligtforsømmelse, ved i et halvt år under udstationering i Italien at have oppebåret udetillæg efter satsen "gift medbringende ægtefælle", trods hans hustru var i Danmark i gerningsperioden, hvorved han uberettiget modtog ca. 8.500 kr.

Eksempel 2 – godkendelse af egne sygeudgifter

(AUK sag 2013/000827)

En major, der var tjenstgørende i NATO-enheden i Stettin, Polen, vedtog en bøde på 1.500 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, pligtforsømmelse, ved i strid med forsvarrets økonomihåndbog at have godkendt refusion af egne sygeudgifter.

Eksempel 3 – manglende tilsyn

(AUK sag 2013/000828)

En oberst, der var tjenstgørende i Polen, vedtog en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, pligtforsømmelse, for at have tilsidesat sin pligt til at kontrollere forvaltningen, hvilket bevirkede, at der i adskillige tilfælde blev foretaget refusion af udgifter til sundhedsbehandlinger, transport m.v. til flere medarbejdere, i strid med FPT's bestemmelsesgrundlag, ligesom han i strid med Økonomihåndbogen selv attesterede og godkendte udgifter af samme karakter afholdt af ham selv og hans hustru.

Eksempel 4 – indtagelse af flere end tilladte genstande

(AUK sag 2013/000148)

En flyverspecialist vedtog en bøde på 1.500 kr. for under et velfærdsarrangement i Litauen at have indtaget alkohol i et omfang, der oversteg de to genstande, der var givet dispensation til at indtage i forbindelse med arrangementet.

Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger

Sager behandlet i Årsberetningen 2011

Anke i "Dummebøde-sagen"

Retten i Hillerøds dom af 3. juli 2012

(AUK sag 2011/000129)

Den 10. januar 2013 bestemte Østre Landsret ved kendelse, at tiltaltes anke i den såkaldte "dummebøde-sag" skulle afvises.

Den 14. marts 2013 meddelte Procesbevillingsnævnet tilladelse til at indbringe kendelsen om afvisning for Højesteret, som den 19. september 2013 afgjorde, at landsrettens kendelse skulle ophæves, og sagen hjemvises til fortsat behandling ved landsretten (U 2013.3366 HKK).

Ankesagen er berammet til hovedforhandling i september og oktober måned 2014.

Sagen er omtalt i årsberetningen for 2011 og for 2012

Sager behandlet i Årsberetningen 2012

Sagen om "Operation Green Desert"

(AUK sag 2012/001983)

Sagen vedrørende "Operation Green Desert", som var omtalt i årsberetningen for 2012, er nærmere behandlet oven for under den internationale sager i afsnittet om "Indberetninger om mulige overgreb begået af andre landes myndigheder".

Den militærjuridiske rådgiverordning i forsvaret og humanitær folkeret m.v.

Artikel 82

Juridiske rådgivere i de væbnede styrker

De Høje Kontraherende Parter skal til enhver tid, og de stridende Parter under en væbnet konflikt, sikre, at juridiske rådgivere er til rådighed, når det er nødvendigt, med henblik på at vejlede militære ledere på passende niveau vedrørende anvendelsen af Konventionerne og denne Protokol og vedrørende den behørig instruktion, der skal gives de væbnede styrker om dette spørgsmål

Tillægsprotokol I af 18. juni 1977 til Genèvekonventionerne af 12. august 1949 vedr. beskyttelsen af ofre i internationale væbnede konflikter:

Indledning

Efter artikel 82 i Tillægsprotokol I til Genèvekonventionerne skal juridiske rådgivere være til rådighed med henblik på at vejlede militære chefer på passende niveau vedrørende anvendelsen af krigens folkeret og den instruktion, som de væbnede styrker skal have herom.

Ved Danmarks ratifikation af Tillægsprotokollen i 1982 blev ansvaret for denne rådgivning i første omgang pålagt Forsvarets Auditørkorps. Siden 1997 har forsvaret imidlertid haft en gruppe af særligt uddannede militære juridiske rådgivere (MJUR) til at løse denne opgave.

Der var i beretningsåret ni militære juridiske rådgivere fordelt mellem Hærens Operative Kommando og underliggende myndigheder, Søværnets Operative Kommando og Flyvertaktisk Kommando.

Alle rådgivere har en juridisk embedseksamen og skal have gennemgået Generalauditørens grunduddannelse for militære juridiske rådgivere.

Den militærjuridiske rådgivers primære opgave er at rådgive militære chefer om anvendelsen af humanitær folkeret m.v. i planlagte og aktuelle militære operationer, ligesom de med henblik herpå deltager i operationsplanlægning og i militære øvelser for at vurdere juridiske spørgsmål i forbindelse hermed.

Herudover bidrager de til undervisningen i humanitær folkeret og andre juridiske spørgsmål i forsvaret generelt, herunder ikke mindst i forbindelse med den missionsorienterede uddannelse, som gennemføres af forsvarets enheder, inden de bliver udsendt i internationale operationer.

Militærjuridiske rådgivere udsendt til internationale operationer

Et vigtigt arbejdsområde for de militære juridiske rådgivere har fra begyndelsen været deltagelse i udsendelserne til de internationale operationer, hvor danske styrker har deltaget. Militære juridiske rådgivere har siden ordningens begyndelse i 1997 blandt andet været udsendt til Albanien, Kroatien, Bosnien-Herzegovina, Kosovo, Afghanistan, Irak, Italien til støtte for det danske F-16 bidrag i Libyen indsatsen samt til de danske maritime bidrag i Adenbugten.

Under udsendelse vil militærjuristen blandt andet rådgive militære chefer om anvendelsen af den humanitære folkeret og om reglerne for magtanvendelse. Militærjuristen yder både konkret rådgivning af staben under planlægning af militære operationer og i form af undervisning af soldaterne. Under løsningen af konkrete militære opgaver er det militærjuristens rolle at forholde sig til de juridiske udfor-

dringer, der måtte opstå imens operationerne pågår. Opgaverne under udsendelse kan ud over den traditionelle folkeretlige rådgivning bestå i en række andre opgaver inden for området "Operational Law" (OPLAW) som f.eks. anden juridisk gennemgang af operationsplanlægning, undervisning i direktiver for magtanvendelse, forhandling af og rådgivning om indholdet af internationale aftaler og behandling af erstatningskrav rettet mod danske udsendte styrker.

I 2013 har danske militærjuridiske rådgivere forrettet tjeneste ved det danske kontingent i den Internationale Sikkerhedsstyrke i Afghanistan (ISAF), ved det danske sømilitære bidrag til operation "Ocean Shield" i Aden bugten, ved det danske bidrag til Operation SERVAL i Mali samt ved Operation Removal of Chemical Agents from Syria (OPER RECSYR).

Auditørkorpsets rolle

Generalauditøren varetager det faglige ansvar for den juridiske rådgiverordning.

De militære juridiske rådgivere skal ved tvivl om fortolkning af humanitær folkeret rette henvendelse til generalauditøren eller dennes repræsentant.

Desuden påhviler ansvaret for uddannelsen af rådgiverne i humanitær folkeret m.v. generalauditøren, der fastsætter uddannelsesmål for rådgiverne inden for krigens folkeret, ligesom han forestår planlægningen og gennemførelsen af uddannelsen. Endvidere kan der anbefales kurser, herunder i udlandet, som de militære juridiske rådgivere bør deltage i.

Generalauditøren har på denne baggrund siden 1997 afholdt grunduddannelse for militære juridiske rådgivere. Blandt andet Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Forsvarsakademiet, men også fra eksterne bidragsydere som Udenrigsministeriet, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Røde Kors og Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre har ydet bistand til gennemførelse af kurserne.

Grunduddannelsen afholdes efter behov. Der har ikke været behov for afholdelse af grunduddannelse i 2013. Grunduddannelsen suppleres løbende med efteruddannelsesseminarer og fællesmøder med et varieret indhold af aktuelle problemstillinger, briefinger fra udsendte MJUR m.v.

Generalauditariatet er medlem af Regeringens Røde Kors Udvalg, hvori implementering af Danmarks forpligtelser på området for humanitær folkeret drøftes. Udvalget har til opgave at påse Danmarks implementering af forpligtelser på området for den humanitære folkeret.

Aktiviteter på den humanitære folkerets områder

Udarbejdelse af en dansk militærmanual i humanitær folkeret mv.

Det blev i Forsvarsforliget for 2010-2014 besluttet, at der skal udarbejdes en dansk militærmanual.

Forligspartierne blev enige om følgende tekst: *"Med henblik på yderligere at styrke forsvarets uddannelse i og anvendelse af den humanitære folkeret og krigens love skal der udarbejdes en dansk militærmanual på området. Det bør forud herfor afklares nærmere, hvilken form for militærmanual Danmark i givet fald skal have, idet forligspartierne er enige om, at manualen skal tilføre en merværdi i forhold til status quo."*

Det er projektets mål, at Danmark får en militærmanual med klare overordnede retningslinjer for, hvordan humanitær folkeret og menneskerettigheder skal efterleves i forbindelse med planlægning og gennemførelse af militære operationer.

Formålet med militærmanualen er at skabe klarhed over de eksisterende regler på området.

Manualen vil blandt andet behandle emner som fastlæggelsen af militære mål, anvendelse af militære magtmidler samt beskyttelsesforanstaltninger i

forhold til civilbefolkningen, sårede og tilbageholdte. Derudover skal manualen også an vise overordnede bestemmelser for, i hvilket omfang menneskerettighederne gælder ved danske styrkers deltagelse i internationale operationer.

En meget vigtig del af manualens tilblivelse er erfaringsbaserede problemstillinger fra forsvarets tidligere indsættelser i internationale operationer.

Behandlingen af de erfaringsbaserede problemstillinger sker i samarbejde med relevante myndigheder og ressourcepersoner i forsvaret, internationale samarbejdspartnere samt civilsamfundet.

Manualen forventes klar til endelig godkendelse i styregruppen ultimo 2014.

Internationale aktiviteter i 2013

Den militære anklagemyndighed deltager i en række internationale fora med henblik på at kunne indhente og dele erfaringer indenfor relevante fagområder med myndigheder, kolleger og akademiske ressourcpersoner fra andre lande.

Seminar ved Army Legal Services

Den britiske myndighed Army Legal Services (ALS) – hvis personel omfatter både militærjuridiske rådgivere i den britiske hær og militære anklagere i the Service Prosecution Authority – afholder årligt et militærjuridisk seminar for tjenestens jurister. I tilknytning til seminaret i juni 2013 var chefen for ALS vært for et 'round table' møde for chefer i tilsvarende tjenester i en række NATO lande med henblik på at drøfte forskellige militærjuridiske emner, herunder udviklingen i den militære retspleje (*military justice*) og straffesager i deltagerlandene.

International Society for Military Law and the Law of War

The International Society for Military Law and the Law of War" – *La Societe Internationale de Droit Militaire et de Droit de la Guerre (ISMLLW)* – er en international non-profit organisation, der har til formål at studere og udbrede kendskabet til militær ret og international humanitær ret. Organisationen har siden 1959 arrangeret kongresser og militærjuridiske seminarer i forskellige lande og udgiver publikationen "Review for Military Law and the Law of War". Organisationens sekretariat er forankret i det belgiske forsvarsministerium.

ISMLLW afholdt i 2013 flere konferencer og seminarer, herunder en international conference om "Modern Challenges in the Military Legal Domain" i Santiago de Chile. Der var ikke dansk deltagelse i konferencen.

XXXIII Nordiske Militærjuristmøde i Finland

Som led i det nordiske forsvarssamarbejde afholdes hvert andet år nordiske militærjuristmøder. Møderne og værtskabet går på tur mellem Norge, Sverige, Danmark og Finland og omfatter drøftelse af emner indenfor områderne militær strafferet, folkeret og generel forsvarsjura.

Det XXXIII møde blev afholdt i Rovaniemi i Finland i dagene 17. - 20. september 2013. Konferencens temaer omfattede disciplinsystemer i de nordiske lande, udfordringer i det arktiske område, retslig regulering af politi- og forsvarsopgaver samt cybersikkerhed.

Mødet omfattede – foruden en generel orientering om den seneste retsudvikling i de nordiske lande – tematiske oplæg, hvor landene redegjorde for status på de udvalgte områder. Der gennemførtes herefter workshops, hvor videre drøftelser af deltagerlandenes tilgang til de enkelte problemstillinger fandt sted samt besøg ved en militær enhed.

Hjemmeværnsloven

§ 7. Som frivillige i hjemmeværnet kan optages mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, og som

- 1) har dansk indfødsret, jf. dog stk. 2,
- 2) er egnede til tjeneste i hjemmeværnet,
- 3) er bosiddende her i landet, jf. dog stk. 2, og som
- 4) er værdige til den agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan tillade, at en person, der ikke har dansk indfødsret eller ikke er bosiddende her i landet, kan optages som frivillig i hjemmeværnet, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan bestemme, at personer, der er ansat ved bestemte myndigheder og virksomheder, eller som har mødepligt ved forsvarrets øvrige myndigheder eller redningsberedskabet, ikke eller kun under bestemte betingelser kan optages som frivillige i hjemmeværnet.

LBK nr. 198 af 9. februar 2007 af lov om hjemmeværnet

Kriterierne for og procedurerne i forbindelse med optagelse i Hjemmeværnet

Som udgangspunkt kan mænd og kvinder, der er fyldt 18 år, optages som frivillige i hjemmeværnet, forudsat at de har dansk indfødsret. De skal endvidere være egnede til tjenesten i hjemmeværnet, være bosiddende i landet og være værdige til den

agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter. Det følger af § 7 i hjemmeværnsloven.

Den lokale hjemmeværnsenhed videregiver modtagne ansøgninger om medlemskab til Forsvarets Personeltjeneste (FPT), der undersøger, vurderer og afgiver fornøden indstilling til Hjemmeværnets Distriktsudvalg, som træffer den endelige afgørelse om optagelse af frivillige i hjemmeværnet. Distriktsudvalgene er uvildige og uafhængige organer, der er tillagt selvstændig kompetence til at afgøre, hvem der kan optages som frivillig i hjemmeværnet. Afgørelsen kan ikke påklages.

FPT indhenter ved behandling af alle ansøgninger oplysninger om, hvorvidt personen er registreret i Det Centrale Kriminalregister. Er dette tilfældet, anmodes Rigspolitichefen om yderligere oplysninger. Alle oplysninger sendes til Generalauditøren, der på baggrund heraf udarbejder en begrundet udtalelse, som indeholder en vurdering af, om ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering er egnede. Ved vurderingen lægges der vægt på, om udlevering af våben vil kunne udgøre en risiko for misbrug af våbnet (farlighed), samt om tidligere straffe har betydning for den pågældendes værdighed. Udtalelsen sendes til distriktsudvalget. Ordningen er uddybet nedenfor.

Distriktsudvalget foretager den fornødne oplysning af sagen, herunder indhentelse af oplysninger fra den person, som af underafdelingschefen er udpeget til at afholde en obligatorisk samtale med ansøgeren, samt oplysninger fra andre offentlige myndigheder, f.eks. kommunernes social- og sundhedsforvaltninger, jf. Cirkulære om hjemmeværnets distriktsudvalg, § 5. Kommandolægen vurderer ligeledes ansøgerens egnethed.

Distriktsudvalget træffer endelig afgørelse om en ansøgers optagelse på baggrund af de indhentede oplysninger, hvis ansøgeren opfylder de fastsatte krav i hjemmeværnsloven.

Hjemmeværnsdistrikternes struktur

Formanden i et distriktsudvalg udpeges af forsvarsministeriet efter indstilling af den kommitterede for hjemmeværnet. Distriktsudvalgets øvrige medlemmer udpeges af forsvarsministeriet efter indstilling fra hver af landets kommunalbestyrelser, jf. Cirkulære om hjemmeværnets distriktsudvalg, § 3 stk. 2.

Hærhjemmeværnets distrikter er geografisk identiske med landets politikredse, hvilket blandt andet skyldes, at hjemmeværnet i dag løser så mange opgaver for politiet. Flyverhjemmeværnet er samlet i et distrikt, mens marinehjemmeværnet fortsat opretholder sine to distrikter i Vest- og Østdanmark. Virksomhedshjemmeværnet er et selvstændigt distrikt.

Der er i alt 19 værnssfælles distriktsudvalg fordelt med et til to udvalg ved hvert af de 12 hærhjemmeværnsdistrikter, hvor de er administrativt forankret. Medlemmerne af de enkelte distriktsudvalg mødes 10-12 gange om året og behandler de indkomne ansøgninger.

Generalauditoriatets personvurderingssager – baggrund og opgaver

Generalauditørens bistand til hjemmeværnsmyndighederne udgør et væsentligt område inden for Auditørkorpsets opgaver uden for strafferetsplejen. Bistanden omfatter en strafferetlig vurdering af ansøgere til og medlemmer af hjemmeværnet i forbindelse med, at disse er dømt for strafbare forhold.

De juridiske rammer for generalauditørens vurdering er fastsat på baggrund af en rapport fra Forsvarsministeriets styringsgruppe om et forbedret vurderingssystem i visse personelsager fra 1990.

Forsvarsudvalget har ved sin beretning af 1. oktober 1990 til Folketinget tillige udtrykt, at man fandt, at

der burde etableres et system til fremskaffelse og behandling af vandelsoplysninger fra politiet ved optagelse i hjemmeværnet og om medlemmer i

hjemmeværnet, herunder at der burde etableres den fornødne registrering i tilknytning hertil. Udvalget lagde i den forbindelse vægt på, at kontrolordningen vedrørende enkeltpersoner etableres i overensstemmelse med tilkendegivelser fra Registertilsynet (nu Datatilsynet), ligesom der skulle indhentes en udtalelse fra generalauditøren til brug for Hjemmeværnskommandoen ved vurdering af enkeltpersoners strafferetlige forhold.

Det nuværende kontrolsystem vedrørende frivillige medlemmer af hjemmeværnet blev etableret med virkning fra 1. januar 1992 med henblik på at øge sikkerheden med de personer, der som frivillige medlemmer af hjemmeværnet kan være i besiddelse af skydevåben.

Medlemmer

Rigspolitiet underretter vedkommende politidirektør, når et medlem af hjemmeværnet registreres med strafbare forhold i det Centrale Kriminalregister.

I henhold til persondatalovens regler om videregivelse af oplysninger er det herefter politidirektørens afgørelse, om der skal ske underretning til hjemmeværnet.

I de tilfælde, hvor denne underretning gives, sendes den strafferetlige afgørelse eller sagens akter til generalauditøren, der her fungerer som konsulent for hjemmeværnsmyndighederne.

Generalauditoriatet foretager herefter en konkret vurdering af sagens strafferetlige elementer og afgiver på den baggrund en udtalelse om den pågældendes egnethed som frivillig i hjemmeværnet. Generalauditoriatet afgiver en udtalelse, der kan være positiv, forbeholden positiv eller belastende negativ og anvender i sine udtalelser terminologien "egnet", "ikke ganske uegnet" eller "uegnet". Vurderingen af en person som "ikke ganske uegnet" angiver, at hjemmeværnsmyndighederne på baggrund af de indberettede oplysninger bør have skærpet opmærksomhed med den pågældendes medlemskab.

Den endelige afgørelse om medlemskab træffes dog fortsat af hjemmeværnsmyndighederne.

Ansøgere

Proceduren er den samme, når der er tale om *ansøgere* til hjemmeværnet. Der vil dog her altid på forhånd foreligge et samtykke fra den pågældende til at indhente oplysninger hos politiet.

FPT rekvirerer de relevante akter hos politiet, som sender disse til Generalauditøren.

Den endelige afgørelse om optagelse i hjemmeværnet træffes af vedkommende hjemmeværnsafdelings distriktsudvalg. Distriktsudvalget modtager foruden generalauditørens udtalelse også akterne fra de straffesager, der har dannet grundlag for udtalelsen.

Kriterier for egnethedsvurderingen

Der anvendes to kriterier i forbindelse med egnethedsvurderingen – et farlighedskriterium og et værdighedskriterium.

I farlighedsvurderingen indgår blandt andet registreringer af visse overtrædelser af straffeloven, herunder vold, registreringer af overtrædelse af våbenloven, registreringer af overtrædelse af lov om euforiserende stoffer samt registreringer af overtrædelser af lov om jagt- og vildtforvaltningen. I værdighedsvurderingen indgår alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven og særlovsovertrædelser, der har medført ubetinget frihedsstraf.

Generalauditoriatets udtalelser i hjemmeværnssager indeholder alene en strafferetlig vurdering af den pågældendes egnethed til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet.

Kriterier

Farlighed

I vurderingen indgår visse overtrædelser af straffeloven samt overtrædelser af våbenloven, lov om euforiserende stoffer og lov om jagt- og vildtforvaltningen

Værdighed

I vurderingen indgår alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven samt særlovsovertrædelser, som har medført ubetinget frihedsstraf

Der foretages en konkret og individuel vurdering af hver enkelt sag. I vurderingen indgår blandt andet karakteren af lovovertrædelserne, strafudmålingen, antallet af straffelovsovertrædelser og gentagelse af lignende kriminalitet, samt den medgåede tid siden lovovertrædelserne blev begået.

Generalauditoriatet vurderer løbende praksis og interne retningslinjer for behandling af hjemmeværnssager. Generalauditoriatet og hjemmeværnsledelsen afholder et årligt møde med henblik på erfaringsudveksling m.v.

Behandlede sager i 2013

Der har i beretningsåret været et lille fald i antallet af indkomne sager i forhold til 2012. Der blev således registreret 633 indkomne sager i 2013 mod 705 sager i 2012. Godt 2/3 af de indkomne sager vedrørte ansøgere.

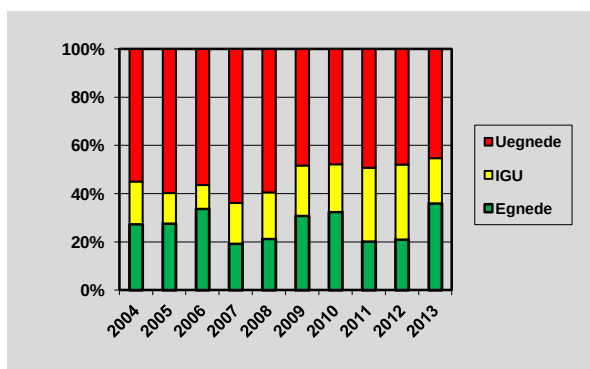

Fig. 1. Personvurderinger af *ansøgere* 2004-2013. Fordeling af afgørelser i procent.

Ansøgere

Ud af i alt 476 afsluttede sager blev 168 ansøgere blev fundet "egnet", mens 87 blev fundet "ikke ganske uegnet" og 211 fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivilligt medlem af Hjemmeværnet.

Resten af sagerne blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi ansøgeren trak sin ansøgning, eller fordi politiet meddelte, at ansøgeren ikke var registreret med forhold omfattet af farligheds- eller værdighedskriteriet.

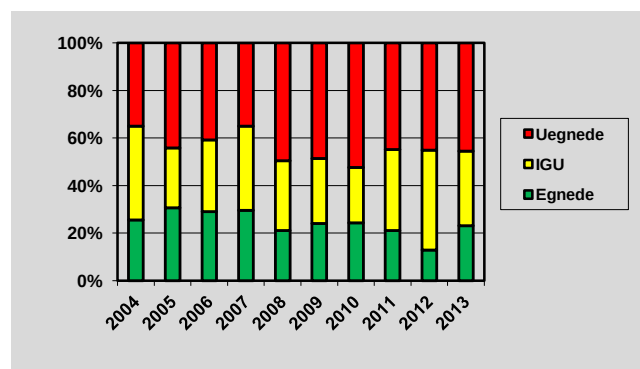

Fig. 2. Personvurderinger af *medlemmer* 2004-2013. Fordeling af afgørelser i procent.

Medlemmer

Ud af i alt 239 afsluttede sager blev 51 medlemmer fundet "egnet", mens 69 blev fundet "ikke ganske uegnet" og 100 fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivilligt medlem af Hjemmeværnet.

Resten af sagerne blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi sagen var endt med påtaleopgivelse.

Eksempler på hjemmeværnssager behandlet i 2013

I dette afsnit behandles udvalgte eksempler på udtalelser i såvel ansøgnings- som medlemssager, som Generalauditoriatet har afgivet til hjemmeværnsmyndighederne i 2013.

Ansøgere til hjemmeværnet

Eksempel 1 - ikke egnet

(Sag 2013/001385)

En 25-årig ansøger var i 2009 blevet idømt 10 måneders betinget fængsel for ulovlig omgang med hittegods og databedrageri.

Generalauditoriatet afgav på baggrund af sagens akter en udtalelse til distriktsudvalget om, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev ved egnethedsvurderingen lagt vægt på, at ansøgeren var idømt en længere betinget fængselsstraf for berigelseskriminalitet.

Eksempel 2 – ikke ganske uegnet

(Sag 2013/000335)

En 25-årig ansøger havde i 2009 vedtaget en bøde på 7000 kr. og en ubetinget frakendelse af førerretten for spirituskørsel, ligesom han i 2010 havde vedtaget en bøde på 5000 kr. for bl.a. brugstyveri af et motorkøretøj.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at ansøgeren ud fra en strafferetlig betragtning var fundet "ikke ganske uegnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev ved egnethedsvurderingen i skærpende retning lagt vægt på, at ansøgeren var straffet for spirituskørsel, og i formildende retning lagt vægt på sanktionens karakter.

Eksempel 3 – egnet

(Sag 2013/000093)

Politiet fremsendte straffesagsakter til Generalauditoriatet, hvoraf det fremgik, at en ansøger i 2008 havde vedtaget et bødeforelæg på 3000 kr. for overtrædelse af våbenloven ved på sin bopæl uden tilladelse at have været i besiddelse af bl.a. ca. 50

tomme patronhylstre og løse projektiler og en pistolarmbrøst. Politiet oplyste, at ansøgeren ville kunne opnå samtykke til erhvervelse af jagttegn og våbentilladelse.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "egnet" til optagelse i hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på, at ansøgeren ikke var registreret for andre forhold, ligesom der blev lagt vægt på sanktionens karakter.

Medlemmer af hjemmeværnet

Eksempel 1 - ikke egnet

(Sag 2013/001073)

Et medlem af hjemmeværnet blev i 2013 idømt 3 måneders betinget fængsel for vold ved på sin bopæl flere gange at have slået og sparket sine børn.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke egnet" til fortsat at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev ved egnethedsvurderingen lagt vægt på forholdets og sanktionens karakter.

Eksempel 2 – ikke ganske uegnet

(Sag 2013/001486)

Politiet fremsendte straffesagsakter til Generalauditoriatet, hvoraf det fremgik, at et medlem i 2013 havde vedtaget et bødeforelæg på 2000 kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved at have været i besiddelse af én hashjoint til eget brug.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke ganske uegnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev i skærpende retning lagt vægt på, at medlemmet havde overtrådt lov om euforiserende stoffer og i formildende retning lagt vægt på sanktionens karakter.

Eksempel 3 - egnet

(Sag 2013/001178)

Et medlem af hjemmевærnet vedtog i retten en bøde på 3000 kr. samt en betinget frakendelse af førerretten for overtrædelse af færdselsloven.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet egnet til at forrette tjeneste i hjemmевærnet. Der blev herved lagt vægt på, at medlemmet ikke var registreret for andre forhold, ligesom der blev lagt vægt på sanktionens karakter.

Bilagsdel

Bødetakster gældende fra 1. januar 2014 (Bilag til Generalauditør Meddelelse nr. 2/2013)

Oversigt over vejledende bødetakster

1. Bødestørrelsen for de bestemmelser i militær straffelov, der har pendanter i militær disciplinarlov

<u>Bestemmelse</u>	<u>Vejledende takst</u>
§ 11 (ulydighed)	2.500 kr.
§ 13 (respektstridig optræden)	1.500 kr.
§ 15 (forskelsbehandling)	2.000 kr.
§ 16 (uberettiget modtagelse af ydelser)	2.000 kr.
§ 17 (myndigheds ikke brug)	2.000 kr.
§ 18 (overordnets krænkelse)	2.000 kr.
§ 19 (sideordnets krænkelse)	2.000 kr.
§ 23 stk. 1 (offentlig uorden – synlig beruselse i DK)	1.000 kr.
§ 23 stk. 2 (offentlig uorden – synlig beruselse i udlandet)	2.000 kr.
§ 24 (vagtforseelse)	2.500 kr.
§ 25 (ulovligt fravær ved første mødedag)	Første gang 1.200 kr. Anden gang 1.700 kr. Tredje gang 2.100 kr. Fjerde gang 2.800 kr.
	<i>(Ved 5. gangs udeblivelse påstås ubetinget frihedsstraf)</i>
§ 25 (ulovligt fravær efter første mødedag, mere end 10 tjenstedages fravær)	2.500 kr.
§ 26 (militært hærværk)	Se Rigsadvokatens Meddelelse nr. 9/2005 (rettet maj 2011)
§ 27 (pligtforsømmelse, groft uagtsomt)	1.500 kr.
§ 27 (pligtforsømmelse, forsætligt)	2.500 kr.

§ 27 (§ 27 træder i stedet for særlovgivning)

For vejledende bødetakst henvises til den relevante særlovgivning, herunder Rigsadvokatens Meddelelser

2. Bødestørrelsen for de bestemmelser i militær straffelov, der ikke har pender i militær disciplinarlov

Bestemmelse

Vejledende takst

§ 20 (påvirkethed i tjenesten)

2.500 kr.

Påvirkethed i tjenesten i forbindelse med vagt eller andre skærpende omstændigheder

3.500 kr.

§ 21 (overtrædelse af promillegrænser)

2.500 kr.

§ 22 (narko/euforiserende stoffer)

Se Rigsadvokatens Meddelelse 6/2006 (rettet august 2011) med tillæg på 50% af bødens størrelse.

3. Gentagelse (bortset fra overtrædelse af § 25)

2. gangstilfælde

Tillæg på 50 %

3. gangstilfælde

Tillæg på 100 %

Sagsstatistik

Det samlede antal oprettede sager i Forsvarets Auditørkorps

Antal sager oprettet	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Straffesager	1.441	1.788	1.831	2015	2037	1522	1236	1061
Hjemmeværnssager 1)	*	461	598	644	568	692	709	637
Øvrige sager	n.a.	n.a.	430	371	396	410	551	566
I alt	n.a.	n.a.	2859	3030	3036	2624	2496	2262

Noter

1) Heri medregnet generelle sager m.v.

2. Straffesager

Anklagevirksomhed 1) 2)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Oprettede sager	1.441	1.788	1.831	2.015	2.037 4)	1522	1236	1061
Verserende sager	3)	3)	554	865	3)	565	335	189
Afsluttede sager 5)	1.296	1.816	1.508	1.834	1.801 6)	2127	1373	1298
• heraf vedr. militær straf-felov	269	317	277	299	336	610	473	526
• heraf vedr. straffeloven	52	129	94	71	75	104	107	78
• heraf særlov 7)	390	531	638	728	623	907	453	443
• heraf andre 8)	585	839	499	736	767	506	340	251

Noter

- 1) Konkrete straffesager oprettet hos Auditørerne i København og Auditøren i Jylland. Oversigten omfatter ikke generelle sager om strafferet og strafproces samt sager, der er behandlet af Generalauditøren.
- 2) Hvert forhold tælles som en sag.
- 3) Ikke tilgængeligt.
- 4) Korrigeret efter kontrolgennemgang.
- 5) Vedtagelse af bøde eller ved dom, henlæggelse uden yderligere sagsbehandling, påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1, tiltalefrafald efter § 722, stk. 1, og stk. 2, undladelse af efterforskning i medfør af § 749, stk. 1, indstilling af efterforskning i medfør af § 749, stk. 2, samt oversendelse til civil anklagemyndighed (status ved sagens afslutning).
- 6) Korrigeret. Registrering af et antal strafferetligt afsluttede sager, der manglede teknisk afslutning i sags- og dokumenthåndterings-systemet Captia. Auditørkontorerne har bekræftet, at alle færdigbehandlede sager for 2010 og 2011 er korrekt registreret som afsluttede i Captia.
- 7) F.eks. overtrædelser af færdselsloven og våbenloven m.v.
- 8) Sager, der er registreret som undersøgelser, og hvor der ikke siden foreligger en sigtelse. F.eks. indberetninger om konkrete hændelser, der er screenet med henblik på at vurdere, om der skal iværksættes efterforskning eller i øvrigt foretages yderligere. I et antal af disse sager kan ressourceanvendelse dog være særdeles omfattende. Det gælder f.eks. undersøgelse af dødsfald m.v. Kategorien omfatter endvidere sager om Automatisk Trafik Kontrol (ATK), hvor sagen er sendt til politiet til afgørelse, fordi føreren ikke er omfattet af den militære retspleje.

Oversigt over sanktioner i militære straffesager 2013

Tabel 1. Oversigt over sanktioner i militære straffesager

Karakteren af sanktioner m.v. 1)	2006 2)	2007	2008	2009 3)	2010 8)	2011 8)	2012 9)	%	2013	%
Bødevedtagelse (udenretlig)	375	453	549	605	579	502	422	68,6	363	61,6
Tilkendegivelse	*	2	13	10	9	12	10	1,6	1	0,2
Tiltalefrafald	4	11	13	15	21 4)	9	16	2,6	16	2,7
Dom	37	66	66	95	73	114	167	27,2	209	35,5
- heraf frihedsstraf 5)	7	6	10	14	6	13	18	2,9	20	3,4
- heraf bødestraf 6)	30	60	56	78	67	100	148	24,1	187	31,7
- heraf psykiatrisk behandling	*	-	-	-	-	1	-	-	-	-
- andet 7)	*	-	-	3	-	0	1	0,2	2	0,3
I alt	395	532	641	725	682	637	615		589	
Frifindelse	1 10)	-	3 11)	2 12)	3 13)	4 14)	3 15)	-	1 16)	-
Ankesager 17)	2	-	1	-	1	2	7	-	1	-

Noter

- 1) Afgørelser i beretningsåret. Der kan indgå flere forhold i en afgørelse.
- 2) Fordelingen af afgørelsestyper for 2006 er behæftet med usikkerhed.
- 3) Tallene for 2009 er korrigeret på baggrund af afgørelser modtaget efter skæringsdato.
- 4) Herunder seks udenretlige advarsler.
- 5) Byretsdomme vedr. betinget/ubetinget frihedsstraf/samfundstjeneste. Der foreligger i beretningsåret 2012 to domme med ubetinget fængsel og 16 betingede domme. I beretningsåret 2013 var der 10 domme med ubetinget fængsel og 10 betingede domme.
- 6) Herunder indenretlig bødevedtagelse.
- 7) Advarsel, strafbortfald m.v.
- 8) Korrigeret 2012.
- 9) Korrigeret 2013.

Noter vedr. frifindende domme

- 10) MSL § 27, stk. 2 (5 tiltalte) (*Østre Landsrets dom*).
- 11) SL § 244; SL § 277 og MSL § 25 (*efter AU påstand*).
- 12) Våbenloven (kniv); MSL § 27 (medtiltalt frifundet).
- 13) MSL § 27 (*uagtsomhed*); to sager vedr. MSL § 25 (*efter AU påstand*). Hertil kommer sagen om den arabiske oversættelse af Jægerbogen (MSL § 27, stk. 2, dom anket), hvor de to tiltalte blev dømt ved Østre Landsret.
- 14) SL § 244 (*nødværge*), MSL § 25 (*uagtsomhed*); SL § 293a m.v.; MSL § 27 (*uagtsomhed*).
- 15) En MSL § 25 og to MSL § 27.
- 16) FL § 80.

Noter vedr. ankesager

- 17) Fsv. angår ankedomme 2006-2012, kan der henvises til tidligere beretninger.

Tabel 2. Fordelingen af sanktioner (lovgivning)

Fordelingen af sanktioner	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
Militær straffelov	144	214	230	295	277	238	303	49,3	310	52,6
Straffeloven	6	10	14	13	13	10	15	2,4	17	2,9
Færdselsloven	240	301	384	406	383	382	284	46,2	259	44,0
Øvrig særlovgivning	5	7	13	11	9	7	13	2,1	3	0,5
I alt	395	532	641	725	682	637	615		589	

Tabel 3a. Fordelingen af sanktioner (værn)

Værnsfordeling	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
Forsvarskommandoen	-	-	-	1	1	-	1	0,2	1	0,2
De operative kommandoer	-	-	-	-	1	-	-		-	
Hæren	288	416	444	590	539	466	496	80,7	481	81,7
Søværnet	55	51	68	56	56	57	48	7,8	44	7,5
Flyvevåbnet	41	59	128	73	75	110	66	10,7	63	10,7
Hjemmeværnet	11	6	1	5	10	4	4	0,7	-	
I alt	395	532	641	725	682	637	615		589	
- heraf udsendte styrker	19	50	56	36	31	45	53	8,6	53	9

Tabel 3b. Fordelingen af sanktioner (personelgrupper)

Personelgrupper m.v.	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
M3XX og M4XX 1)	90	78	92	94	15,3	75	12,7
M2XX 2)	169	140	119	109	17,7	106	18,0
M1XX 3)	245	241	245	178	28,9	172	29,2
Værnepligtige	215	216	180	226	36,7	233	39,6
Øvrige 4)	6	7	1	8	1,3	3	0,5
I alt	725	682	637	615		589	

Noter

Statistikken er tilføjet personelgrupper med henblik på at gøre den sammenlignelig med Forsvarets Personeltjenestes (FPT) statistik over disciplinarafgørelser.

1) Officersgruppen.

2) Sergentgruppen.

3) Konstabelgruppen, herunder konstabel- og sergentelever.

4) Øvrige, herunder musikere, mekanikere og myndigheder m.v.

Tabel 4. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Sanktioner – Militær straffelov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 4)	%	2013	%
Pligter som under- ordnet (§ 11 ulydighed m.v.) 1)	10	4	2	13	7	13	7	2,3	3	1
Pligter som over- ordnet/ sideordnet m.v.	-	-	-	-	-	-	1	0,3	2	0,6
Rusmidler m.v.	35	47	46	48	42	25	28	9,2	27	8,7
§ 20 påvirkethed (alkohol)	23	38	30	24	24	16	18	5,9	16	5,2
§ 20 påvirkethed (narkotika)	3	1	5	-	2	-	1	0,3	-	-
§ 21 promillegræn- ser 2)	-	-	-	-	-	1	3	1	-	-
§ 22 narkotikabe- siddelse/indtagelse	9	7	10	19	14	8	6	2	8	2,6
§ 23 offentlig uor- den m.v.	-	1	1	5	2	-	-	-	3	1
Andre pligtforsøm- melser	99	163	182	234	228	200	267	88,1	278	89,7
§ 24 vagtforseelse	2	4	10	6	5	17	5	1,7	2	0,6
§ 25 ulovligt fravær	70	99	99	158	160	138	189	62,4	200	64,5
§ 26 militært hær- værk	2	1	1	0	1	-	-	-	3	1
§ 27 pligtforsøm- melse	25	59	72	70	62	45	73	24,1	73	23,5
§ 27a strafskærpel- se for tortur 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelser mod forsvarsmagtens kampdygtighed og andre forbrydelser under væbnet kon- flikt (§§ 28-38)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	144	214	230	295	277	238	303		310	

Noter

1) Der har i 2013 været tre sager vedr. § 13. Tallene for 2012 var henholdsvis fire sager vedr. § 11 og tre sager vedr. § 13.

2) Bekendtgørelsen om promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret trådte i kraft 1. april 2009.

3) Bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2008.

4) Opgørelsen for 2012 er opjusteret med én afgørelse.

Tabel 5. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af straffeloven

Sanktioner Straffelov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vold m.v.	2	2	3	4	5	2	6	3 1)
Berigelseskriminalitet	2	4	7	6	3	6	5	8 2)
Andet	2	4	4	3	5	2	4	6 3)
I alt	6	10	14	13	13	10	15	17

Noter

- 1) Overtrædelse af straffelovens § 119 (1), § 244 (1) og § 245 (1).
2) Overtrædelse af straffelovens § 276 (6), § 279 (1) og § 279 a (1).
3) Overtrædelse af straffelovens § 163 (1), § 293 (1) og § 293 a (4).

Tabel 6. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Sanktioner Færdselslov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
					5)	5)	6)			
§ 3 manglende agt-pågivenhed	8	3	8	8	1	2	5	1,8	5	1,9
Hastighedsovertrædelser	163	193	266	263	260	265	208	73,2	172	66,4
- heraf § 4 skiltning	54	63	158	109	145	170	91	32,0	98	37,8
- heraf § 42 generel	105	123	102	150	107	91	117	41,2	74	28,6
- heraf § 43 tunge køretøjer	4	7	6	4	8	4	-	-	-	-
§ 53 spirituskørsel	2	1	6	6	6	13	5	1,8	2	0,8
§ 54 medicin- og narkotika kørsel	1	1	-	-	-	-	1	0,4	-	-
§ 56 kørsel uden kørekort	3	13	15	26	24	30	11	3,9	28	10,8
§ 80 undladt at bruge sikkerhedssele	35	76	76	73	47	49	30	10,6	33	12,7
Øvrige bestemmelser	28	14	13	30	45	23	24	8,5	19	7,3
I alt	240	301	384	406	383	382	284		259	
- heraf førerretsfrakendelser	2 1)	3 2)	20	14	8	16	12	4,2	2	0,8
- heraf klip	* 3)	17 4)	72	63	74	63	51	18	41	15,8

Noter

- 1) -3) Opgørelsen for 2006-2007 er behæftet med usikkerhed.
4) Uoplyst.
5) Opgørelsen for 2010 og 2011 er opjusteret med afgørelser modtaget i 2012.
6) Opgørelsen for 2012 er opjusteret med én afgørelse (ankefrafald).

Tabel 7. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af særlovgivningen

Sanktioner	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Øvrige særlove								
Våbenloven	5	6	11	8	5	5 1)	9 7)	1 9)
Fyrværkeriloven								
Øvrige	-	1 2)	2 3)	3 4)	4 5)	2 6)	4 8)	2 10)
I alt	5	7	13	11	9	7	13	3

Noter

- 1) Våbenlov (4), fyrværkerilov (1).
- 2) Arbejdsmiljølov.
- 3) Dopinglov (2).
- 4) Dopinglov, arbejdsmiljølov og vilkårsovertrædelse.
- 5) Dopinglov (2). Arbejdsmiljølov (2). Den ene af disse sager er den i forrige beretning omtalte Farumsag, hvor bøden blev betalt i beretningsåret.
- 6) Dopinglov (2).
- 7) Våbenlov (8), fyrværkerilov (1).
- 8) Arbejdsmiljølov (1), dopinglov (2) og lægemiddellov (1).
- 9) Våbenlov (1).
- 10) Arbejdsmiljølov (1) og dopinglov (1).

Hjemmeværnssager (personvurderingssager) 2006-2013

Indkomne sager	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
Indkomne sager	569	461	562	638	564	690	705		633	
- heraf sager vedr. medlemmer	337	244	268	224	191	249	266	38	205	32
- heraf sager vedr. ansøgere	232	217	294	414	373	441	439	63	428	68
Behandlede sager i alt	527	463	552	567	645	675	591		715	

Personvurderinger ¹⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	2013	%
Egnet til tjeneste	145	104	108	153	179	128	95	17	219	32
- heraf medlemmer	76	65	48	45	52	47	28		51	
- heraf ansøgere	69	39	60	108	127	81	67		168	
"Ikke ganske uegnet" til tjeneste	99	112	121	124	127	198	190	35	156	23
- heraf medlemmer	79	78	67	51	50	76	91		69	
- heraf ansøgere	20	34	54	73	77	122	99		87	
Uegnet til tjeneste	222	206	280	260	299	297	251	48	311	45
- heraf medlemmer	107	77	113	91	112	100	98		100	
- heraf ansøgere	115	129	167	169	187	197	153		211	
Antal udtalelser	466	422	509	537	605	623	536		686	
Udtalelser vedr. medlemmer	262	220	228	187	214	223	217		220	
Udtalelser vedr. ansøgere	204	202	281	350	391	400	319		466	
Henlagte uden udtalelse ²⁾	61	41	43	30	40	52	55		29	
Behandlede sager i alt	527	463	552	567	645	675	591		715	

Note

- 1) Procent af afgivne udtalelser vedr. henholdsvis medlemmer og ansøgere (afrundet).
- 2) Denne kategori omfatter navnlig sager, hvor medlemmet har udmeldt sig af hjemmeværnet, eller ansøgeren har opgivet sin ansøgning om optagelse i hjemmeværnet, inden generalauditørens udtalelse foreligger

FORSVARETS AUDITØRKORPS
GENERALAUDITØREN

ØSTBANEGADE 83
2100 KØBENHAVN Ø

TELEFON: 7226 5000
TELEFAX: 7226 5035

MAIL: FAUK-MYN@MIL.DK
WEB: WWW. FAUK.DK

CVR.: 16 28 71 80
EAN: 5798000201996

ISBN 978-87-92431-08-0

